

Jaarverslag 1999

GOM
WEST-VLAANDEREN

Woord vooraf

Het bevorderen en kwalitatief verhogen van de werkgelegenheid in de provincie is voor de GOM - West-Vlaanderen een van de hoofddoelstellingen. Om dit objectief te bereiken, is de GOM op meerdere fronten werkzaam. In de werking van 1999 werden volgende accenten gelegd.

Bedrijfsontwikkeling aanmoedigen vraagt het tijdig ter beschikking stellen van bedrijventerreinen. In 1999 is de GOM - West-Vlaanderen blijven aandringen om de beslissingsprocedures op dit vlak te vereenvoudigen. Ook de problematiek van de zonevreemde bedrijven kreeg extra aandacht. Daarnaast bleven de dynamisering van het netwerk van bedrijvent centra en de uitbouw van het netwerk van doorgangsgebouwen belangrijke activiteiten. Aan de provincie verleende de GOM - West-Vlaanderen haar medewerking in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Werner Vens, voorzitter
GOM - West-Vlaanderen en
Norbert Vanhove,
administrateur-generaal
GOM - West-Vlaanderen

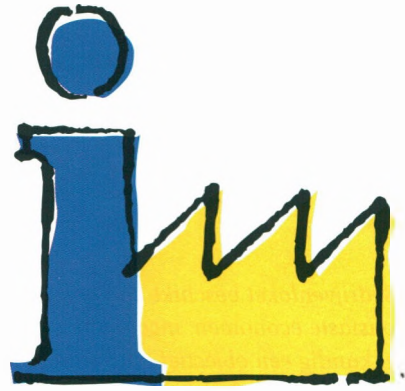
Innovatie en creativiteit: kernbegrippen voor een toekomstgerichte economie. In West-Vlaanderen zagen heel wat projecten het levenslicht of zijn in volle opbouwfase:

- het Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk (IICK);
- het Vlaams Kunststofcentrum in Kortrijk (VKC);
- Flanders Language Valley (FLV) in Ieper;
- het Dirk Frimoutcentrum in Oostende.

Samen met de Technologische Innovatiecel Vlaanderen (TIV) sensibiliseerde en ondersteunde de GOM - West-Vlaanderen KMO-bedrijven in hun innovatieproces, zowel door individuele begeleiding als door het bevorderen van technologie- en kennisoverdracht.

Een preventieve aanpak van de milieuproblematiek wordt door meer en meer bedrijven als een noodzaak ervaren. De introductie van milieuzorgsystemen zoals EMAS en ISO 14001 bij het bedrijfsleven was een belangrijk actiepunt in 1999. Het gezamenlijk initiatief van de GOM - West-Vlaanderen met Charter 99 was opnieuw een succes en kreeg navolging in andere provincies. Het Interregproject Milieu en KMO/MKB en het proefproject Preventiesteunpunt zijn evenveel acties die elk op hun terrein een belangrijke bijdrage leverden aan de creatie van een kwalitatieve leefomgeving.

De haven van Zeebrugge, de luchthavengebonden bedrijventzone en de e-port te Oostende, de containerterminalprojecten in Roeselare en Wielsbeke, de transportzones Zeebrugge en LAR : een greep uit de talrijke projecten waaraan de GOM - West-Vlaanderen haar medewerking verleende. In dit jaarverslag krijgt u een goed overzicht van de acties die de GOM - West-Vlaanderen in 1999 ondernomen heeft.

1

Bedrijvenloket GOM - West-Vlaanderen

Ontwikkeling van de ontvangststructuur voor het bedrijfsleven

Ondernemers vinden het bij de GOM!

Het bedrijvenloket als eerste aanspreekpunt van de zoekende ondernemer. In een ondernemende KMO-provincie als West-Vlaanderen is het ontwikkelen van een ontvangststructuur voor startende en groeiende bedrijven een veelzijdige uitdaging. De GOM - West-Vlaanderen bespeelt in haar taak als regionale ontwikkelingsmaatschappij een brede waaier aan initiatieven om aan deze veelzijdigheid gestalte te geven.

Naast de klassieke ontwikkelingen van bedrijventerreinen, bedrijvencentra en doorgangsgebouwen die erop gericht zijn bedrijven een geschikte locatie aan te bieden, besteedt de GOM - West-Vlaanderen evenzeer ruime aandacht aan de ontvangststructuur voor bestaande ondernemers met bedrijfsgebonden vragen.

Deze vorm van ontvangststructuur is erop gericht bedrijven op een snelle en professionele manier te informeren, adviseren en begeleiden. In 1999 startte de GOM - West-Vlaanderen een aantal initiatieven om deze vorm van ontvangststructuur beter te profileren.

*Het eerste initiatief dat wij hier willen belichten is het **Bedrijvenloket**. Dit loket voor bedrijfsadvies en -begeleiding staat permanent ter beschikking van iedere West-Vlaamse bedrijfsleider en treedt op als centraal aanspreekpunt voor de zoekende ondernemer : kan ik genieten van steun voor het opstarten van mijn activiteit ? Welke formaliteiten dienen er vervuld te worden bij mijn milieuvergunningaanvraag ? Waar in West-Vlaanderen vind ik iemand die grotere hoeveelheden fietsen kan poederlakken ? Kan ik in West-Vlaanderen een opleiding industrieel ontwerpen volgen ?Slechts een greep uit de concrete vragen waarvoor het Bedrijvenloket dagelijks een gepaste oplossing vindt.*

inhoud

- Ondernemers vinden het bij de GOM!
- Herziening gewestplannen en andere acties ten gunste van het bedrijfsleven
- Bedrijventerreinen
- Bedrijvencentra en doorgangsgebouwen
- Begeleiding van het bedrijfsleven

Het Bedrijvenloket beschikt dan ook over een brede ploeg enthousiaste economen, ingenieurs en juristen om u snel en vakkundig een objectief antwoord te formuleren.

Het motto van het Bedrijvenloket is dan ook terecht:

Ondernemers vinden het bij de GOM! Het Bedrijvenloket is bovendien geen immobiel loket.

Op de Bedrijvencontactdagen in december stond het loket tussen en voor de lokale ondernemers.

Een tweede initiatief in deze vorm van ontvangststructuur voor het bedrijfsleven is de **GOM - Nieuwsbrief**. Deze gratis Nieuwsbrief wil het ruime aanbod aan activiteiten die de GOM - West-Vlaanderen ontwikkelt beter bekendmaken bij het bedrijfsleven en tegelijkertijd hen op de hoogte brengen van belangwekkende evoluties binnen Vlaanderen en West-Vlaanderen. De vaste GOM LINK rubriek geeft een overzicht van de diverse activiteiten die de GOM - West-Vlaanderen plant voor de komende periode. Wie meer informatie wenst over één van de bijdragen uit de Nieuwsbrief kan steeds terecht bij de vermelde GOM-medewerker.

De Nieuwsbrief is een dubbele A4, gevuld met vlot lezende, korte bijdragen die - ook daar de klare vormgeving - het geheel een dynamisch en helder karakter geven. Om de twee maanden worden zo meer dan 6.000 bedrijfsleiders en medewerkers van overheidsdiensten klaar en duidelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen in West-Vlaanderen.

De GOM - West-Vlaanderen beschikt als derde punt binnen de ontvangststructuur over een ruim aanbod aan zelf uitgewerkte brochures om bedrijfsleiders in te lichten over haar werking of een beter inzicht te geven in specifieke materies.

Enkele voorbeelden zijn:

- De brochure "**GOM - West-Vlaanderen: Wat kunnen we voor u doen?**" (GOM - West-Vlaanderen: Does the name ring a bell to you? in de Engelse versie) die de rol van de GOM - West-Vlaanderen belicht, de verschillende vormen van dienstverlening die wij verzorgen en de projecten waar de GOM - West-Vlaanderen actief bij betrokken is.
- De brochure "**Werk maken**", een gemeenschappelijk initiatief van de vijf Vlaamse GOM's, geeft van zijn kant een overzicht van de verschillende tewerkstellingsmaatregelen waarover een bedrijfsleider kan beschikken in zijn zoektocht naar lokaal talent.
- De "**GOM - Milieukalender**", eveneens een gezamenlijk GOM-initiatief, geeft dan weer een handig chronologisch overzicht van de belangrijkste milieuplichtingen.

- De brochure "**Four good reasons to choose West Flanders as your European investment location**" en de "**West Flanders Investment Guide**" zijn dan weer specifiek opgesteld ten behoeve van buitenlandse bedrijven met investeringsintenties in onze provincie.

Ook in verband met innovatiebegeleiding, expansiesteun, bedrijventerreinen, Rationeel Energiegebruik ... beschikt de GOM - West-Vlaanderen over aangepaste publicaties.

Een vierde initiatief voor deze vorm van ontvangststructuur is www.gomwvl.be, de **website van de GOM - West-Vlaanderen**. Deze website geeft een duidelijk en snel overzicht van de verschillende actieterreinen van de GOM - West-Vlaanderen (KMO-advies, Toelevering, Export, Technologie, Milieu, Europa, Bedrijvententra). Het opzet van de site is snel en overzichtelijk informatie ter beschikking te stellen van de ondernemers, wat duidelijk tot uiting komt in de sobere design van de site. De site laat echter wel toe via persoonlijke e-mail rechtstreeks een vraag te stellen aan de GOM-deskundige die uw vraag beantwoordt, met de snelheid die dit nieuwe medium verwacht. U kunt er bij bedrijvenloket@gomwvl.be eveneens 24 uur op 24 terecht met uw vraag voor het Bedrijvenloket.

Verschillende initiatieven, inderdaad. Maar het is de GOM - West-Vlaanderen niet enkel te doen om de kwantiteit van de acties. **Kwaliteit** staat sowieso bij iedere activiteit hoog in het vaandel. Om dit permanent interne streven naar kwaliteit ook naar buiten uit te profileren, heeft de GOM - West-Vlaanderen beslist om de stap naar een ISO 9002-normering te zetten.

In 1999 werd met veel energie gewerkt aan het uitwerken van de verschillende procedures.

In de eerste helft van 2000 moeten deze inspanningen resulteren in de eigenlijke certificering.

Herziening gewestplannen en andere acties ten gunste van het bedrijfsleven

Het beschikbaar zijn van voldoende, goed gelegen en goed uitgeruste mogelijkheden voor vestiging en ontwikkeling van bedrijven is een essentieel element in het streven naar tewerkstelling.

Sinds het eind van de jaren tachtig was op dit vlak in West-Vlaanderen een ernstig probleem gerezen. De bedrijventerreinen, zoals zij op de gewestplannen voorzien waren, geraakten volledig bezet. Dit was niet verwonderlijk aangezien de gewestplannen bedoeld waren om bruikbaar te zijn tot het begin van de jaren tachtig. Zowat overal in de provincie, maar vooral in de streek van Kortrijk-Roeselare-Tielt, werd men dan ook geconfronteerd met het niet beschikbaar zijn van gronden voor vestigingen of voor herlokalisaties.

Vanuit deze situatie heeft de GOM - West-Vlaanderen sinds 1991 inspanningen gedaan om bestaande bedrijventerreinen uit te breiden of nieuwe bedrijventerreinen mogelijk te maken. Dit gebeurde via het aanvragen van wijzigingen van de West-Vlaamse gewestplannen.

Tewerkstelling heeft echter niet enkel te maken met bedrijven op bedrijventerreinen. West-Vlaanderen, opnieuw vooral de streek Kortrijk-Roeselare-Tielt, is gekenmerkt door talrijke kleine en middelgrote ondernemingen die historisch ontstaan zijn tussen de bewoning of in de open ruimte. Zij zijn dus niet op bedrijventerreinen gevestigd. Op de gewestplannen zijn ze dan ook meestal niet als bedrijf ingetekend. Het gaat, met andere woorden, veelal om "zonevreemde" bedrijven. Het is bekend dat deze bedrijven op het vlak van ruimtelijke ordening in een zeer ongemakkelijke positie zitten. Gelijkaardig is de situatie van bedrijven die, niet op een bedrijventerrein gelegen, wel als bedrijf ingetekend zijn en willen uitbreiden op grond die niet de juiste bestemming heeft (dit zijn dus zonevreemde uitbreidingen).

Vandaar dat de GOM - West-Vlaanderen ook inspanningen geleverd heeft om, via wijzigingen van gewestplannen, de ruimtelijke problematiek van deze bedrijven op te heffen.

In 1999 heeft de GOM - West-Vlaanderen slechts één nieuw dossier ingediend voor wijziging van een gewestplan. Het betreft het gewestplan Ieper-Poperinge en heeft te maken met bedrijventerreinen, zonevreemde bedrijven/zonevreemde uitbreidingen en met de uitbreiding van een dagrecreatiepark. Naar aanleiding van het aantreden van de nieuwe Vlaamse regering medio 1999 heeft de GOM - West-Vlaanderen echter ook alle dossiers

die eerder al waren ingediend en nog niet in behandeling genomen waren door de overheid, aan de nieuwe minister overgemaakt. Het gaat om voorstellen voor de wijziging van de gewestplannen Kortrijk, Brugge-Oostkust, Ieper-Poperinge en Veurne-Westkust.

In 1999 heeft de GOM - West-Vlaanderen bezwaar ingediend ten aanzien van de voorlopige vaststelling van een wijziging van het gewestplan Oostende-Middenkust (Besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999). Het bezwaar beoogt een ruimere oppervlakte te laten bestemmen tot "luchthavengebonden bedrijventerrein".

De GOM - West-Vlaanderen heeft niet enkel voorstellen tot gewestplanwijzigingen ingediend. Daarnaast heeft zij, vanuit dezelfde bezorgdheid in het verleden ook voorstellen tot wijziging van de regelgeving uitgewerkt en aan de Vlaamse overheid overgemaakt. Zoals de voorstellen tot gewestplanwijziging werden ook deze voorstellen medio 1999 terug doorgestuurd naar de nieuwe bevoegde Vlaamse minister. De voorstellen hebben te maken met een kortere procedure en met een delegatie van beslissingsbevoegdheden naar het provinciale niveau. De achterliggende gedachte is tot een snelle en eenvoudige procedure te komen die tevens rechtszekerheid geeft.

De initiatieven rond de gewestplanwijzigingen en de voorstellen tot wijziging van de regelgeving zijn behandeld in het "redactioneel" van nummer 1/1999 van "West-Vlaanderen Werkt".

Naast haar initiatieven inzake gewestplanwijzigingen en wijziging van de regelgeving heeft de GOM - West-Vlaanderen ook in 1999 de bedrijven rechtstreeks bijgestaan. Zij deed dit via het geven van informatie en advies inzake stedenbouwkundige problemen. Via contacten met de Vlaamse overheid heeft de GOM ook een terugkoppelfunctie naar het Vlaamse niveau. Deze activiteiten worden sinds jaar en dag ontplooid, maar hebben sinds 1996 een officieel karakter via de werking van de "adviesdienst voor stedenbouwkundige problematiek bij het bedrijfsleven" die op vraag van de Vlaamse regering in iedere GOM is opgericht. In het kader van deze opdracht werden in 1999 opnieuw advies en informatie verstrekt over de regelgeving inzake de mogelijkheden tot uitbreiding, bouwvergunningen, beroepsprocedures, herlokalisatiesteun binnen de expansiewetgeving, heffing op leegstaande bedrijfsruimten, saneringspremies en andere.

In 1999 is de GOM - West-Vlaanderen geconfronteerd met een zeer specifieke problematiek rond de verdere uitbouw van de achterhaven van Zeebrugge. Gebleken is dat er een fundamentele tegenstelling bestaat tussen twee

De GOM - West-Vlaanderen pleitte bij de Vlaamse overheid om de havenuitbouw niet te hypothekeren. Ondertussen zocht zij samen met de Vlaamse overheid voort naar de vervangende Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden.

beslissingen van de Vlaamse overheid. De ene beslissing is de aanwijzing van "Vogelrichtlijn-gebieden" en "Habitatrichtlijngebieden" die natuurbehoud beoogt (oktober 1988 en februari 1996). De andere beslissing is de goedkeuring van het gewestplan Brugge-Oostkust dat haventerrein voorziet (september 1996). De GOM - West-Vlaanderen heeft bij de Vlaamse overheid gepleit om de havenuitbouw niet te hypothekeren en heeft voorgesteld te helpen zoeken naar vervangende Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden.

De GOM - West-Vlaanderen heeft in 1999 ook bijzondere aandacht besteed aan het totstandkomen van het "decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening". Dit decreet vormt de juridische basis voor een heel nieuwe reglementering inzake ruimtelijke ordening. Het werd in mei 1999 aangenomen door het Vlaamse parlement. Voor een klein gedeelte trad het in werking op 18 juni 1999; voor het overige zou het in werking treden op 1 oktober 1999. Op 28 september 1999 besliste het Vlaamse parlement echter dat de inwerkingtreding verschoven werd naar 1 mei 2000. Hierbij dient ook aangestipt dat nog talrijke uitvoeringsbesluiten moeten genomen worden vooraleer het decreet naar behoren kan werken. Het ligt dan ook voor de hand dat de GOM - West-Vlaanderen de evoluties op de voet volgt.

Het zo-even aangehaalde decreet voorziet twee soorten planningsdocumenten: ruimtelijke structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen (telkens op Vlaams niveau, provinciaal niveau en gemeentelijk niveau). Rekening houdend met de opdracht van de GOM's is het aangewezen dat voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die met bedrijventerreinen (of een ermee vergelijkbare bestemming) te maken hebben, advies zou worden gevraagd aan de GOM's.

Dergelijke adviserende taak hebben de GOM's overigens nu ook in het huidig stelsel van BPA's, althans wanneer de gronden geheel of gedeeltelijk volgende bestemmingen hebben: "industriegebied, dienstverleningsgebied of gebied hoofdzakelijk bestemd voor grootwinkelbedrijven". Het is in dit kader dat de GOM - West-Vlaanderen in 1999 meerdere BPA's kon adviseren, waaronder een aantal BPA's voor zonevreemde bedrijven. De bijdrage van de GOM moet toelaten bovengemeentelijke standpunten en belangen afdoende aan bod te laten komen zonder daarbij evenwel de lokale belangen uit het oog te verliezen.

De GOM - West-Vlaanderen is, via diverse werkgroepen, betrokken bij het totstandkomen van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan, van het ruimtelijk structuurplan van een aantal gemeenten en van de Afbakening van het regionaalstedelijk gebied Kortrijk.

Bedrijventerreinen

In de economische streekontwikkeling is de systematische uitbouw van bedrijventerreinen een wezenlijk element. Permanent moet een voldoende en gediversifieerd aanbod bouwrijpe gronden op de markt beschikbaar zijn. De GOM - West-Vlaanderen volgt daarom continu het aanbod van bedrijventerreinen op en beheert sinds geruime tijd een databank inzake de beschikbaarheid en de verkopen van gronden op bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.

Sedert jaren treedt de GOM - West-Vlaanderen voor een aantal specifieke bedrijventerreinen actief op als promotor of ontwikkelaar en draagt aldus bij tot een snellere realisatie van deze projecten. Enkele voorbeelden zijn de Transportzone Zeebrugge, de LAR-Transportzone en het luchtvaartgebonden bedrijvenpark te Oostende. Ook het bedrijventerrein Brabantstraat te Waregem en het Plassendale-project te Oostende genieten in deze context bijzondere aandacht.

Bedrijventercentra en doorgangsbouwen

Op 22 november 1999 werd het 10-jarig bestaan van het Bedrijventercentrum Regio Oostende gevierd. Na een rondleiding in het centrum zelf volgde een academische zitting in de gebouwen van Daikin Europe nv, de thuisbasis van de voorzitter van het bedrijventercentrum.

Bij deze gelegenheid werd benadrukt dat de doelstellingen die aan de basis van het initiatief bedrijventercentrum liggen, nog steeds actueel zijn en dat de wijzigingen in het economisch landschap om nieuwe aandachtspunten bij de concrete uitwerking vragen. Een concrete getuigenis bracht de concrete ervaringen naar voren over het bedrijventercentrum.

Het Bedrijventercentrum Regio Oostende bestaat 10 jaar. Van links naar rechts: Guido Hoste, Frans Hoorelbeke, Luc Vermandere, Jacques Dewinter, Jan Demyttenaere, Benny Blontrock, François Piers.

In de bedrijventra Westhoek en Oostende trad een nieuw management aan. In de Westhoek nam Michel Steverlynck van Picanol de voorzittershamer over van Aimé Desimpel en Guido Hoste trad aan als directeur. In Oostende werd Frans Hoorelbeke van Daikin Europe voorzitter en François Piers directeur.

In het bedrijventra te Wevelgem werd een belangrijk investeringsprogramma doorgevoerd van aanpassingen en vernieuwingen. De tussenkomst van de Vlaamse regering langs de GOM - West-Vlaanderen om zorgde voor een interessante financiële ondersteuning. De bedrijventra te Brugge, Ieper, Oostende, Roeselare, Veurne en Waregem vervulden verder hun rol als begeleider van nieuwe ondernemingsprojecten. De wijze van aanpak binnen het kader van het basisconcept blijft een permanente opdracht van elke directie en raad van bestuur met een coördinatie op provinciaal vlak door de GOM - West-Vlaanderen.

Ook op het Vlaamse vlak nam de GOM - West-Vlaanderen een actieve rol op zich. Bij de lancering te Geel van het samenwerkingsproject met de bedrijventra rond telewerk in aanwezigheid van de minister-president, lichtte de GOM - West-Vlaanderen het standpunt van de Vlaamse bedrijventra toe.

Bij de creatie van de website Bedrijventra Vlaanderen door de conferentie van directeurs van de Vlaamse centra, vervulde de GOM - West-Vlaanderen opnieuw een stuwende rol.

Op 31 december 1999 waren 98 bedrijven gehuisvest in de West-Vlaamse bedrijventra. Daarvan waren 87 bedrijven van binnenlandse en 11 van buitenlandse oorsprong. De globale tewerkstelling bij deze 98 bedrijven bedroeg 322 personen. Reeds 296 bedrijven hebben deze bedrijventra verlaten en de tewerkstelling in deze bedrijven liep op tot meer dan 2.250 personen. In het totaal hebben reeds 394 bedrijven van het begeleidingsinstrument bedrijventra gebruikgemaakt en de totale rechtstreekse tewerkstellingscreatie, de staf van de bedrijventra inbegrepen, bedraagt meer dan 2.500 personen. De gemiddelde bezettingsgraad van de bedrijventra in 1999 bedroeg 80 % voor de kantoorruimten en 75 % voor de productieruimte; de verblijfsperiode per bedrijf bedroeg 30 maanden.

Bij de financiering van de centra werd 72 miljoen BEF aangebracht door de industriële sector, 46 miljoen BEF door de financiële sector en 30 miljoen BEF door de overheid.

Het ambachtelijk doorgangsbouw te Wingene, een initiatief van de GOM - West-Vlaanderen, de gemeente Wingene en de cv Belgomilk, werd in 1999 operationeel en huisvest reeds

enkele projecten. In 2000 wordt de ontsluiting van het omliggend bedrijventra afgewerkt en kan het doorgangsbouw volop zijn rol van hulp bij bedrijfscreatie op zich nemen. De doorgangsbouwen te Brugge, Diksmuide, Ieper, Kortrijk, Oostende en Poperinge kenden verder een positieve evolutie. In 1999 werd de voorbereiding aangevat van de omvorming van het doorgangsbouw te Brugge tot een polyvalent gebouw voor meerdere projecten.

Begeleiding van het bedrijfsleven

Buitenlandse investeringen

Het promoten van West-Vlaanderen als geschikte locatie voor investeringen van bedrijven van niet-Belgische oorsprong blijft een belangrijk actietra voor de GOM - West-Vlaanderen.

Door het focussen op buitenlandse bedrijven met een hoge toegevoegde waarde biedt de provincie niet enkel perspectieven voor de realisatie van een optimale tewerkstelling, maar verhoogt zij bovendien de diversiteit van het bedrijvenpatra en zwengelt zij de creatie van nieuwe knowhow aan.

In het licht van deze doelstelling werden in 1999 de volgende promotieactiviteiten uitgevoerd:

Prospectieactie in Taiwan en Hong Kong

In Taiwan werd met een eigen stand deelgenomen aan de Taipei International Computer Show, Computex '99.

Deze toonaangevende beurs bood unieke contactmogelijkheden met vooraanstaande ICT-producenten die hun aanwezigheid op de Europese markt willen bestendigen door een eigen logistieke en/of assemblagevestiging. In Hong Kong werd samen met de Generale Bank een succesvol investerings-seminarie georganiseerd.

In Taiwan nam de GOM - West-Vlaanderen met een eigen stand deel aan de Taipei International Computer Show, Computex '99. Op de foto: Jan Callens en André De Raes van de GOM - West-Vlaanderen, met in het midden, Ben De Smit, FFIO-investeringsprospecteur voor Zuid-Oost-Azië.

Prospectiemissie in Canada

Tijdens de Belgische week in Canada, een initiatief van de Belgische ambassade, organiseerde FFIO een investeringsseminarie "Establishing an ICT operation in Europe: Growth through innovation in Flanders, Belgium" waarop een delegatie van de GOM - West-Vlaanderen samen met Paul Breyne, gouverneur van West-Vlaanderen, de troeven van West-Vlaanderen als investeringslocatie in de kijker zetten.

Prospectieactie MEDTEC

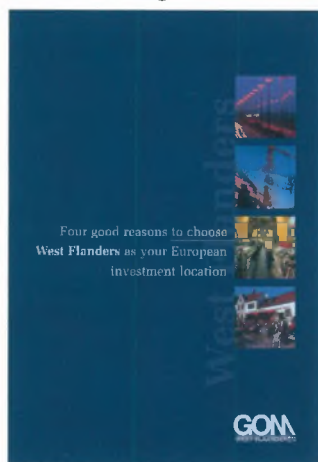
Net als voor de ICT-producenten in Taipei werd een gelijkaardige prospectieactie ondernomen op MEDTEC, een medische technologiebeurs in Amsterdam.

Deze weliswaar gespecialiseerde beurs bracht interessante contacten mee met vooral Amerikaanse bedrijven die een introductie in de Europese markt ambiëren.

Ter ondersteuning van deze prospectieacties werd in 1999 naast de "West Flanders Investment Guide" een minder uitgebreide brochure opgemaakt die als eerste introductie dient bij contacten met potentiële buitenlandse investeerders.

"Four good reasons to choose West Flanders as your European investment location" is opgebouwd rond dezelfde vier elementen die in de Investment Guide als troeven voor West-Vlaanderen naar voren werden geschoven:

- een centrale ligging in Europa;
- gedreven, goed opgeleide meertalige werkrachten;
- een dynamische ondernemingscultuur;
- een aangename leefomgeving.

Het geheel wordt afgesloten met een overzicht van enkele belangrijke buitenlandse ondernemingen die reeds voor West-Vlaanderen kozen als Europese locatie.

De brochure werd tijdens de diverse prospectieactiviteiten aan de praktijk getoetst en momenteel wordt de tweede versie in functie van deze opmerkingen herwerkt. Ten behoeve van buitenlandse bedrijfsleiders en overheidsinstellingen verzorgen de vijf Vlaamse GOM's samen

met de Dienst Investeren in Vlaanderen de publicatie van vier edities per jaar van een gezamenlijk tijdschrift. Flanders Business Newsletter wordt telkens op 8.000 exemplaren verspreid.

De voorjaarseditie belichtte uitgebreid Flanders Language Valley. In het zomernummer werd een overzicht verzorgd over de chemische industrie in Vlaanderen.

De najaarseditie stond in het teken van de biotechnologie. Het winternummer tenslotte behandelde de Vlaamse troeven voor de vestiging van distributieprojecten.

Elk nummer werd afgesloten met een uitgebreide rubriek bedrijfsnieuws en een overzicht van nieuwe buitenlandse projecten die onlangs operationeel werden. Dankzij de aantrekkelijke lay-out en het gebruik van kleurenfoto's oogt Flanders Business Newsletter zeer professioneel.

Traditioneel werkt de GOM - West-Vlaanderen nauw samen met de **Dienst Investeren in Vlaanderen (FFIO)**, haar buitenlandse prospectors en de Belgische diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland.

In 1999 werden iets meer dan 70 dossiers met investeringsinteresse behandeld.

Dit resulteerde in 22 uitgewerkte projecten.

Acht van de projecten situeerden zich in de sectoren distributie en ICT, drie in de metaalsector en twee in de auto-industrie. De rest van de projecten had een specifieke activiteit. Acht projecten kwamen uit Amerika, vier uit het Verre Oosten en tien uit Europa.

Bij de gerealiseerde projecten in de provincie trekken vooral de volgende investeringen de aandacht:

- Toyota distributiecentrum voor de Yaris in Zeebrugge;
- de uitbreiding van Spicer Off Highway in Brugge;
- Laundry Systems Group in Gullegem, joint venture van IPSO-ILG met Jensen;
- Bayer in Tielt die Axxis overnam van DSM;
- Premier Parks in Ieper dat Bellewaerde Park overnam;
- Daikin Europe in Oostende die zijn productieplant met een distributiecentrum uitbreidde;
- Global Crossing in Bredene, internationaal telefoon dispatcher;
- de uitbreiding van PepsiCo in Veurne en de inplanting van Tropicana te Zeebrugge;
- Tyco Electronics die Siemens Elektromechanische componenten in Oostkamp overnam.

De GOM - West-Vlaanderen is eveneens actief in de vzw Flanders Language Valley die in Ieper de prospectie en promotie van het bedrijventerrein voor hoogtechnologische activiteiten uitbouwt. Sedert de officiële opening vonden in 1999 reeds een 15-tal buitenlandse bedrijven een onderkomen binnen FLV. Bekende namen zijn : Xiox, Voxtron, Mindmaker, Syvox, Phonetic Topographs, Keyware, GZ Speech, EDS en andere.

Algemeen mag wel gesteld worden dat het tekort aan voldoende grote en uitgeruste bedrijventerreinen het aantal succesvolle prospecties en investeringen negatief beïnvloed heeft.

Algemeen dienstbetoon aan ondernemingen

Advies en informatie aan het bedrijfsleven

Op 1 januari 1999 trad de Vlaamse steunmaatregel 'Vlamivorm' in werking. Het betreft een tegemoetkoming in de vorm van een verlaging van de onroerende voorheffing, gekoppeld aan een tewerkstellings- en opleidingsvoorwaarde. Aangezien de aanvragen voor deze steun reeds vóór 1 juni 1999 moesten worden ingediend, verstrekte de GOM - West-Vlaanderen heel wat advies en begeleiding bij het opstellen van dossiers. In dit verband verspreidde de GOM - West-Vlaanderen ook een GOM-info met een beknopte toelichting omtrent de steunmaatregel.

Daarnaast situeerde de adviesverlening inzake overheidssteun zich voornamelijk op het vlak van investeringen, tewerkstellingsmaatregelen, fiscale steun en export-subsidies.

Aan starters werd bijkomende informatie verstrekt omtrent voorwaarden en verplichtingen bij het oprichten van een onderneming.

In 1999 moderniseerde het Participatiefonds zijn producten. Dit resulteerde in de uitwerking van vier types van leningen. Aan een aantal bedrijven werden deze financieringsvormen toegelicht. Ook informatie over

andere financieringsmaatschappijen werd bij de GOM - West-Vlaanderen opgevraagd.

In het kader van herlokalisaties en het zoeken naar nieuwe vestigingsplaatsen stelde de GOM West-Vlaanderen ook gegevens ter beschikking over bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen.

De vijf Vlaamse GOM's brachten in 1999 gezamenlijk twee informatiebrochures uit voor het bedrijfsleven :

- de brochure 'Werk maken' : een toelichting bij de federale en Vlaamse tewerkstellingsmaatregelen;
- de brochure 'Subsidieleidraad' : een overzicht van de verschillende steunmaatregelen op vlak van investeringen, innovatie, export, tewerkstelling en opleiding, milieu en energie, financiering.

Het Euro Info Center (EIC)

Als antenne van het Euro Info Center van de Vlaamse GOM's informeert en begeleidt de GOM - West-Vlaanderen de West-Vlaamse bedrijven inzake Europese aangelegenheden. Deze activiteit omvat het beantwoorden van vragen, het opstellen van dossiers en dergelijke meer. Maar daarnaast werkt de GOM - West-Vlaanderen ook mee aan specifieke informatiecampagnes georganiseerd door het Euro Info Center van de Vlaamse GOM's die een bepaald thema onder de aandacht van vooral de KMO's wensen te brengen. In 1999 was er een speciale informatieronde op 22 juni inzake de CE-markering voor veiligheidscomponenten bij machines en drukapparatuur, waar 38 bedrijven aan deelnamen en een tweede op 25 november inzake "Bronnen van normen" met 62 deelnemers.

Een dynamisch team van gemotiveerde medewerkers staat klaar om U direct te helpen bij het oplossen van uw bedrijfsgerichte vragen.

GOM-LINK: Infosessies voor ondernemingen

Reeds verschillende jaren stimuleert de GOM - West-Vlaanderen de uitwisseling van ervaring en knowhow tussen bedrijven in West-Vlaanderen. Dit gebeurt via bedrijfsbezoeken, contactdagen, thema-avonden, academische zittingen, workshops, informatieavonden enz. Waar nodig wordt daarbij samengewerkt met externe partners. Deze vorm van ervaringsuitwisseling kreeg de algemene noemer **GOM-LINK**, omdat de GOM - West-Vlaanderen op die manier de schakel wil zijn tussen theorie en praktijk, tussen overheid en bedrijf, tussen KMO en grote onderneming en tussen ondernemer en groei.

Het GOM-LINK-aanbod varieert van praktijkgerichte milieucontactdagen over infosessies in verband met Rationeel Energiegebruik, innovatie, financiën of nieuwe technologieën.

In 1999 vonden meer dan 1.000 ondernemers of hun directe medewerkers de weg naar één van de meer dan 20 GOM-LINK-activiteiten.

Hierna vindt u de lijst van de activiteiten van 1999.

Datum	GOM - LINK - Activiteitenkalender 1999	Plaats
23/03/1999	Infonamiddag "Milieu voor de drukkerijsector"	Zeeland
25/03/1999	Design in Business Week	Kortrijk
30/03/1999	Infonamiddag "Milieu voor de bakkerijsector"	Maldegem
13/04/1999	Toeleveren aan EPSI	Temse
22/04/1999	Info-avond zonevreemde bedrijven Brugge	Brugge
27/04/1999	VCM Studiedag Mestverwerking	Kruishoutem
01/06/1999	Milieucontactdag Stookolieopslag	Roeselare
07/06/1999	Het Y2K-probleem: aansprakelijkheid van KMO-zaakvoerders	Roeselare
10/06/1999	Het West-Vlaams Milieucharter: academische zitting	Hoogdele
17/06/1999	Infonamiddag "Elektronisch zakendoen"	Terneuzen
22/06/1999	CE-markering voor machines en drukapparatuur	Izegem
29/06/1999	Groeiën door te innoveren	Oostende
07/07/1999	Infonamiddag "Milieu voor de transport- en overslagsector"	Oostkamp
05/10/1999	Milieucontactdag Vlarem en luchtemissie	Roeselare
19/10/1999	Infonamiddag West-Vlaams Milieucharter	Roeselare
08/11/1999	Aandelenoptieplannen voor KMO's	Kortrijk
09/11/1999	Info-avond Rationeel Energiegebruik	Kortrijk

17/11/1999	Interreg toeleveringscontactdag	Sas van Gent
19/11/1999	Info-avond Rationeel Energiegebruik	Bredene
25/11/1999	Euro Info Center: Machinerichtlijn Deel 3	Kortrijk
02/12/1999	Productontwikkeling, motor voor innovatie	Oudenaarde
03/12/1999	Brugge Bedrijvig in de 21e Eeuw	Brugge
07/12/1999	Milieu KMO/MKB in Euregio Scheldemonde: afsluitende ronde	diverse locaties
08/12/1999	Toeleveren aan Donaldson	Brugge

Bedrijfsfonds West 2000

Eind maart 1999 ging het Bedrijfsfonds West 2000 van start voor een periode die eindigde op 31 december 1999. Dit fonds was een initiatief van de GOM - West-Vlaanderen met de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en de Vlaamse Gemeenschap. Het initiatief kaderde binnen het Retexprogramma voor de Westhoek-Middenkust. Bedrijven die gevestigd zijn in één van de gemeenten van het erkende doelstelling 5b-gebied konden een aanvraag richten aan het Bedrijfsfonds West

2000 voor subsidiëring van extern advies. De tegemoetkoming bedraagt 50 % van de advieskosten doch maximaal 500.000 BEF. Met het beschikbare budget heeft de GOM - West-Vlaanderen aan 40 bedrijven een subsidie kunnen toezeggen. Het advies dat de bedrijven inwinnen situeert zich op de volgende domeinen:

- milieu-audit; invoering van milieuzorgsysteem;
- onderzoek naar nieuwe producten of processen;
- (globale) doorlichting;
- marktonderzoek; verkoopsorganisatie;
- invoering van kwaliteits- of veiligheidssysteem.

CD-rom Bedrijvengids Vlaanderen

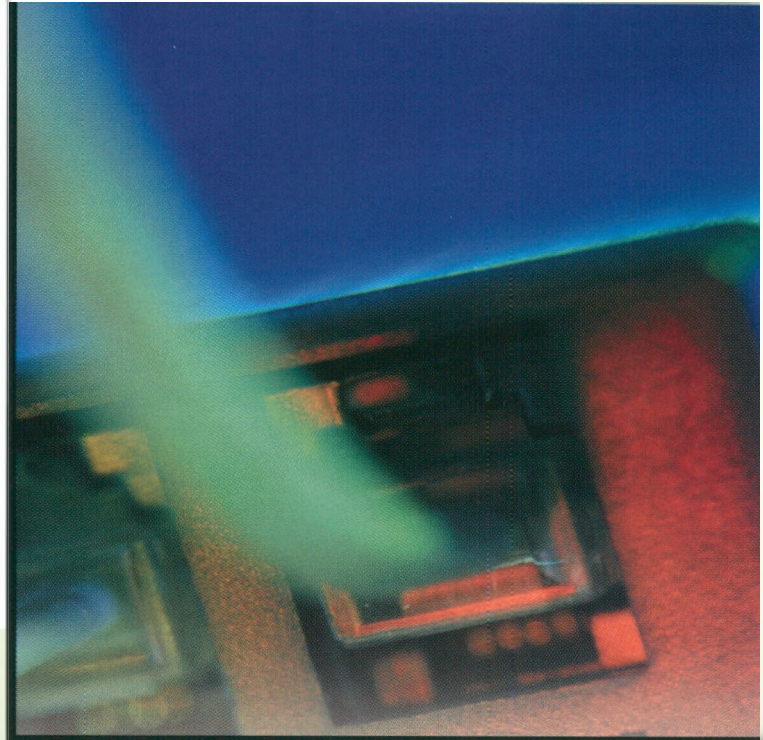
De 'Bedrijvengids Vlaanderen editie 1999' werd op cd-rom uitgebracht door de vijf Vlaamse GOM's.

De bedrijfsgegevens van meer dan 27.000 ondernemingen uit de provincies Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, Oost- en West-Vlaanderen werden door de Vlaamse GOM's verzameld. De selectie slaat op bedrijven met minstens vijf werknemers binnen de sectoren landbouw, industrie, bouw, transport, groothandel en zakelijke dienstverlening.

Per bedrijf kunt u op deze cd-rom volgende gegevens opvragen : firmanaam, juridische vorm, adres, postcode en gemeente, telefoon- en faxnummer, e-mail, website, contactpersoon, tewerkstellingscode, NACE-code (omschrijving van de activiteit) en BTW-nummer.

2

Ondersteuning van de innovatie-inspanningen van de bedrijven

S.A.I.L.-PORT FLANDERS LANGUAGE VALLEY

S.A.I.L-Port Flanders Language Valley in Ieper is zoals algemeen gekend gegroeid uit de vestiging van Lernout & Hauspie Speech Products te Ieper. Deze onderneming heeft zich de laatste jaren ontwikkeld tot een internationaal topbedrijf inzake de ontwikkeling van "speech technology". Flanders Language Valley (FLV), het bedrijventerrein waar Lernout & Hauspie Speech Products gevestigd zijn, is volledig voorbehouden voor bedrijven die actief zijn in de ontwikkeling en commercialisatie van spraak- en taaltechnologie. Het specifieke aan FLV is dat aan bedrijven die er zich vestigen een structuur wordt aangeboden (bijvoorbeeld bedrijfsgebouwen, administratieve ondersteuning) om hen optimaal te stimuleren bij de start en de groei van hun bedrijfsactiviteiten.

Flanders Language Valley omvat ook een educatief centrum met klaslokalen en een aula. Een vzw waar naast Flanders Language Valley ook de GOM - West-Vlaanderen en een aantal onderwijs- en vormingsinstellingen deel van uitmaken organiseert in dit centrum programma's voor de opleiding en vorming van personeel bestemd voor de bedrijven die zich wensen te vestigen in Flanders Language Valley. Dit initiatief beantwoordt aan een reële nood gezien de vrij grote vraag naar gespecialiseerde arbeidskrachten in eerste instantie informatici en taalkundigen met een stevige informaticabasis.

De GOM - West-Vlaanderen participeert via het Provinciaal Fonds voor Economische Expansie voor 20 mln BEF in dit project. De helft van dit bedrag is bestemd voor de financiering van de gebouweninfrastructuur van het educatief centrum. De andere helft zal gebruikt worden voor de uitrusting van de lokalen. Het centrum werd in de tweede helft van 1999 in gebruik genomen zodat de opleidingsprogramma's die tot dan in voorlopige lokalen georganiseerd werden, vanaf het werkjaar 1999-2000 in het centrum zelf kunnen plaatshebben.

inhoud

S.A.I.L-Port Flanders Language Valley

Het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking (VKC) en het Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk (ICK)

Clustervorming in andere sectoren

Begeleiding van de technologische innovatie

De bouw van het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking startte op 1 juli 1999. Jan Callens, adjunct-directeur-generaal GOM - West-Vlaanderen, lichtte het project toe aan de pers.

Het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking (VKC) en het Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk (IICK)

Op initiatief van de GOM - West-Vlaanderen werd in 1997 de nv Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk opgericht met als partners naast de GOM - West-Vlaanderen, ASLK nv, Barco nv, Bekaert nv, Electrabel nv, Koramic nv en Vandemoortele nv. Bij de oprichting werd door de partners 60 miljoen BEF bijeengebracht.

Het project steunt op een intense samenwerking tussen de privé-nijverheid en de overheid en heeft als doel hoogtechnologische projecten, de faciliteiten van een bedrijvencentrum aan te bieden. Naast het ter beschikking stellen van aangepaste ruimten tegen interessante voorwaarden met de meest performante informatica- en communicatie-infrastructuur, wordt er ook een secretariaatsservice aangeboden, evenals managementbegeleiding bij de overgang van onderzoek naar een commercieel verkoopbaar product.

Na een kleine twee jaar vertraging - omwille van een aantal juridische problemen met de omwonenden - werd gestart met de bouw van de infrastructuur op 1 juli 1999 op gronden van de KULAK te Kortrijk. De infrastructuur bestaat uit twee gebouwen, het IICK en het VKC. Beide zijn fysisch met elkaar verbonden, maar behouden elk hun identiteit. Het VKC-gebouw zal als eerste klaar zijn rond april 2000, terwijl het IICK-gebouw tegen oktober 2000

'Productontwikkeling als motor voor innovatie'. De brillen van Hoet zijn vernieuwend qua vormgeving, gebruik van nieuwe materialen en techniek.

Clustervorming in andere sectoren

Het clusterbeleid dat door de Vlaamse overheid werd gelanceerd eind 1994 heeft reeds voldoende weerklank bij de industrie gevonden. Het clusterbeleid beoogt het opzetten van economische netwerken van aanverwante bedrijven. Hiermee wenst de Vlaamse overheid impulsen te geven aan het bedrijfsleven om samen te werken in een economisch netwerk of "cluster". De bedoeling van een economisch netwerk is om zowel het technologisch niveau als het opleidingsniveau te verhogen. De uiteindelijke doelstelling is het bedrijfsleven slagvaardiger te maken en de concurrentiepositie van de Vlaamse bedrijven ten opzichte van het buitenland te verhogen. Het Innovatiedecreet van de Vlaamse overheid werd in het voorjaar van 1999 goedgekeurd. Het uitvoeringsbesluit "Vlaams Innovatiesamenwerkingsverband" is nog in voorbereiding. Dit betekent dat de erkende clusters hun bestaande convenant met slechts één jaar kunnen verlengen. Dit nieuwe uitvoeringsbesluit zal tevens de mogelijkheid inhouden nieuwe initiatieven op te starten en reeds bestaande initiatieven zoals het Aluminium Center Vlaanderen financieel te ondersteunen.

Begeleiding van technologische innovatie

In 1999 werden meerdere infosessies georganiseerd rond verschillende thema's van innovatie. Deze infosessies betroffen het HOBU-fonds, Groeien door te innoveren, Productontwikkeling als motor voor innovatie, CE-markering voor machines en hoge drukvaten en als laatste Bronnen van normen.

De infosessie "HOBU-fonds" te Izegem werd georganiseerd samen met de hogescholen in West-Vlaanderen om het bedrijfsleven attent te maken op de mogelijkheden van toegepast onderzoek en de valorisatie van onderzoeksresultaten aan universiteiten en hogescholen.

De infosessie CE-markering voor machines en hoge drukvaten te Izegem werd samen met het WTCM georganiseerd en schetste hoe de Europese richtlijnen in de Belgische wetgeving zijn

omgezet. Daarnaast werd praktisch uiteengezet hoe met deze normen dient omgegaan te worden bij de ontwikkeling van nieuwe machines en hoge drukvaten.

De infosessie "Groeien door te innoveren" te Oostende liet naast algemene informatie over innovatie twee bedrijfsleiders hun praktische ervaring inzake innovatie uit de doeken doen voor de geïnteresseerde bedrijven.

De infosessie "Bronnen van normen" te Kortrijk werd samen met het WTCM georganiseerd en had de bedoeling de aanwezigen een overzicht te geven en hen op weg te helpen waar ze de relevante normen, die voor het ontwikkelen van een specifiek nieuw product van toepassing kunnen zijn, kunnen vinden.

De infosessie "Productontwikkeling als motor van innovatie" te Oudenaarde werd samen met de GOM - Oost-Vlaanderen en Syntens Zeeland georganiseerd. De aanwezige bedrijven konden een praktische uiteenzetting van de firma Samsonite aanhoren over productvernieuwing Oyster I en II (de meest verkochte reiskoffer uit het gamma van Samsonite).

Met deze infosessies bereikte de GOM - West-Vlaanderen een 250-tal West-Vlaamse bedrijven.

Daarnaast werd een 50-tal bedrijven individueel begeleid en/of geholpen door de GOM - West-Vlaanderen bij specifieke technologische vragen en problemen.

Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen - TIV, gemeenschappelijke cel van de Vlaamse GOM's

In 1999 werd het actief promoten van technologietransfer via het rondsturen van technologietransfervoorstellen verdergezet. Maandelijks bezorgde de TIV een 10-tal wereldwijd gescreende interessante technologievoorstellen aan de GOM - West-Vlaanderen. Deze technologievoorstellen werden door de GOM - West-Vlaanderen naar de potentieel geïnteresseerde bedrijven verstuurd. De bedrijven konden op deze voorstellen reageren en bijkomende informatie opvragen aan de TIV. Het doel is de West-Vlaamse bedrijven kennis te laten maken met buitenlandse technologieën en indien voor hen relevant de mogelijkheid te bieden om deze technologieën via licenties of andere manieren van technologietransfer in te kopen.

De TIV helpt de bedrijven bij hun zoektocht naar nieuwe producten en/of productieprocessen. De begeleiding van het innovatie- en diversificatieproces gebeurt op verscheidene vlakken en op maat van het bedrijf.

In 1999 werd de TIV opnieuw door de GOM - West-Vlaanderen ingeschakeld bij de tweede fase van het Interreg II-project Euregio Scheldemond "Stimulering

Innovatie en Technologiesamenwerking bij MKB/KMO". In de tweede fase - die gestart is op 1 september 1998 - werden reeds 38 nieuwe bedrijven in West-Vlaanderen geaudit door middel van een Innovatie Quick Scan. Uit deze scan worden zowel het innovatieklimaat, de innovatiemechanismen, het innovatievermogen en de noodzaak aan innovatie van de individuele bedrijven gemeten. In 1999 voerde de TIV in West-Vlaanderen een 45-tal betaalde opdrachten uit.

Biotechnologie

In samenwerking met de Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de Gentse Universiteit werd op 22 en 23 september 1999 in het Pand te Gent het dertiende "Forum for Applied Biotechnology" georganiseerd.

Ook bij deze editie van het FAB werd de klemtoon gelegd op het creëren van een internationaal platform waar wetenschappers, beleidsmensen en industriële elkaar ontmoeten om de nieuwe evoluties in dit onderzoeksdomein en de potentiële toepassingsmogelijkheden ervoor te evalueren. Lezingen en posters hebben daarbij betrekking op research, ontwikkeling en productieaspecten van de biotechnologie en ook op economische, juridische en ethische aspecten van de biotechnologie en zijn toepassingen. 230 deelnemers uit een 20-tal landen werden geregistreerd.

De hoofdtopics van dit forum waren milieubiotechnologie, voedingsbiotechnologie, industriële biotechnologie en biocatalyse en plantenbiotechnologie met het accent op kwaliteitsverbetering van teelten. Enkele deelsessies werden hierbij uitgewerkt door de bedrijven Aquafin, Trevi, Yakult en Crop Design waardoor de betrokkenheid van de industrie bij het Forum werd verhoogd. De wetenschappelijke tentoonstelling bood plaats aan acht bedrijven die er hun dienstverlening en nieuw ontwikkelde apparatuur en producten voorstelden.

Tijdens het Forum werden drie onderzoekers gehonoreerd met de FAB-Yakult Award. Hiermee werden ze bekroond voor de wetenschappelijke waarde, het innovatieve en de presentatie van hun poster.

Voor de veertiende editie van het FAB die zal plaatsvinden op 27 en 28 september 2000 in het Provinciaal Hof te Brugge, zal het organisatiecomité pogen de inbreng vanuit het bedrijfsleven verder te versterken via specifieke sessies georganiseerd in samenwerking met bedrijven en via een satelliet-infodag gericht naar KMO's over de nieuwe reglementering met betrekking tot Functionele Voedingsmiddelen.

Informatie- en adviesverstrekking over rationeel energiegebruik (REG)

Sinds 1991 vervult de GOM - West-Vlaanderen de opdracht-functie 'REG-advies aan KMO's' in de provincie West-Vlaanderen. Naast het geven van informatie adviseert en begeleidt de GOM - West-Vlaanderen de bedrijven op het vlak van rationeel energiegebruik. In 1999 deden 35 bedrijven een beroep op de GOM - West-Vlaanderen in het kader van REG.

Aan de hand van een overzicht van het energiegebeuren in het bedrijf en een bedrijfsbezoek ter plaatse verricht de GOM - West-Vlaanderen een pre-audit. Voor een aantal aspecten zoals verlichting, verwarming/koeling en energiegebruik in het productieproces wordt gewezen op verbeteringen door nieuwe REG-technologieën. De geaudite bedrijven verkrijgen uitgebreid informatie over leveranciers, fabrikanten en studiebu-reaus actief in het REG-domein.

Voor tal van REG-investeringen kan financiële steun bekomen worden. Zo zijn er de steunmaatregelen: Vlaamse Expansiewetgeving aspect ecologie, verhoogde fiscale aftrek, energiedemonstratiesteun, steun voor fotovoltaïsche systemen en de REG-premies van de elektriciteits- en aardgassector.

In 1999 werd het diepvriesgroentenbedrijf Pasfrost te Passendale begeleid bij het opzetten van het energiedemonstratieproject 'Energiezuinige waterrecuperatie-installatie op basis van omgekeerde osmose voor het produceren van kiemvrij proceswater'. Als grootwaterverbruiker worden de agrovoedingsbedrijven geconfronteerd met een daling van het peil en de kwaliteit van het grondwater. Men is gedwongen rationeel om te springen met het water en om het maximaal te recupereren. Het energiedemonstratieproject heeft tot doel 50 % van het benodigd water te recupereren met zo weinig mogelijk energie.

Tal van bedrijven hadden vragen over hun energiefactuur en de Europese liberalisering van de elektriciteitsmarkt. Hierbij werkt de GOM - West-Vlaanderen samen met de energiedistributiemaatschappijen.

In de maand november 1999 organiseerde de GOM - West-Vlaanderen met Electrabel Distributie Vlaanderen en de energiedistributiemaatschappijen Gaselwest, Imewo en WVEM twee infoavonden (Bredene en Kortrijk) met als thema 'Nieuwe elektriciteitsstarieven en liberalisering van de elektriciteitsmarkt'. Tijdens deze infoavonden werd een antwoord gegeven op de vragen: Wat zijn de nieuwe elektriciteitsstarieven?, Wat betekent de liberalisering van de elektriciteitsmarkt voor de KMO's? en Blijft REG zinvol?

In 1999 gaf de GOM - West-Vlaanderen meermaals informatie en advies inzake hernieuwbare energie. Naast windenergie werden in 1999 tal van vragen gesteld rond thermische zonne-energie.

CEPRO

De GOM - West-Vlaanderen stond in 1998 mee aan de bakermat van Cepro, het Centrum voor Integrale Productontwikkeling.

Dit centrum vormde vanaf de aanvang een platform voor samenwerking tussen bedrijven, onderwijs- en onderzoeksinstituten en de overheid in het domein van productontwikkeling voor woning en interieur.

De GOM - West-Vlaanderen steunde ook in 1999 Cepro actief in zijn streven naar creatieve en hedendaagse productontwikkeling in de provincie.

Dat productontwikkeling een motor tot innovatie kan zijn, werd onder meer geïllustreerd tijdens:

- **Design in Business Week** waar West-Vlaamse bedrijven zoals AVC, Hoet, Vitalo, Barco, Espeel-Vinken, Desalux, Modular en DDL Design hun producten tentoon stelden en kwamen getuigen tijdens roterende workshops over hun concrete ervaringen met productontwikkeling.
- De infonamiddag "**Productontwikkeling: motor voor innovatie**" bij Samsonite in Oudenaarde, waaraan ook Cepro zijn medewerking verleende.

Daarnaast werden ook tal van bedrijven persoonlijk begeleid, werden opleidingsprogramma's opgezet en werd samengewerkt met buitenlandse productontwikkelingscentra. Wie een volledig overzicht wenst van de activiteiten van Cepro kan dit doen op www.cepro.be.

Exportpromotie

De GOM - West-Vlaanderen organiseert jaarlijks een aantal groepsstands op specifieke internationale vakbeurzen. Deze groepsstands zijn erop gericht om KMO's ertoe aan te zetten ook deel te nemen aan deze vakbeurzen die, zoals algemeen erkend, een bijzonder goed middel zijn om zich op een bepaalde markt te manifesteren. De formule die de GOM's hierbij hanteren bestaat in feite uit twee elementen, namelijk een kant-en-klare stand tegen een redelijk prijsniveau en een uitgebreid servicepakket (permanentie, ontvangst van bezoekers, telefoon en fax) gedurende de beurs. Met deze formule is het mogelijk deel te nemen zonder veel administratieve besommingen inzake inschrijvingen, standbouw enz. en kan men zich gedurende de beurs maximaal concentreren op het commerciële gebeuren zelf. De GOM's passen deze formule toe op een aantal toeleveringsvakbeurzen (zie verder) en op een aantal vakbeurzen uit de sectoren bouwmaterialen, verpakking en voeding. Het betreft telkens sectoren waar de KMO's een essentiële rol spelen en het gaat om vakbeurzen in West-Europa aangezien dit de eerste markt is voor de KMO's. In 1999 zag het programma er als volgt uit:

- **Bouwbeurs te Utrecht (8 tot 13 februari 1999)**
In de sector bouwmaterialen zijn de KMO's sterk vertegenwoordigd en is er een grote interesse voor uitvoer naar de ons omringende landen. De groepsstand op deze beurs kent iedere keer een vrij grote belangstelling: in 1999 waren er 13 deelnemers waarvan één uit West-Vlaanderen.
- **Construmat te Barcelona (12 tot 17 april 1999)**
Gezien de grote afstand tot de nochtans beloftevolle en expansieve Spaanse markt was de belangstelling voor deze beurs eerder beperkt. Toch slaagden de GOM's erin om hier voor de eerste maal een stand te organiseren met vier deelnemers waarvan twee uit West-Vlaanderen.
- **Interpack te Düsseldorf (6 tot 12 mei 1999)**
Interpack is in Europa de meest internationale vakbeurs in de verpakkingsector en staat reeds lang op het GOM-programma. Ook nu was de belangstelling voor de stand vrij groot maar konden wegens plaatsgebrek slechts 10 bedrijven deelnemen.
- **Anuga te Köln (9 tot 14 oktober)**
Ook deze vakbeurs staat sinds lang op het GOM-programma. Het vormt dan ook met SIAL te Parijs waarmee het jaarlijks alterneert het dominante vakbeursduo in de voedingssector. Anuga is een echte wereldbeurs met bezoekers uit alle continenten. Voor de bedrijven uit de voedingssector een gebeurtenis waar men niet mag ontbreken wil men internationaal meetellen.
De stand telde dan ook 11 deelnemers waarvan drie uit West-Vlaanderen.

Toelevering

De promotieacties van de GOM - West-Vlaanderen, uitgevoerd in nauw overleg met de andere Vlaamse GOM's, gaan uit van twee belangrijke vaststellingen. Enerzijds is er de steeds toenemende neiging van veel bedrijven om zich te concentreren op datgene wat voor hun bedrijf essentieel is, de zogenaamde "core-business". Deze werkwijze impliceert natuurlijk dat er een beroep kan worden gedaan op een aantal toeleveringsbedrijven die de andere activiteiten kunnen overnemen. Anderzijds ligt de sterke kracht van de West-Vlaamse KMO's in hun technische kennis, flexibiliteit en werkkracht, precies die eigenschappen die het kenmerk zijn van een dynamische toeleverancier. De GOM - West-Vlaanderen heeft ten aanzien van de toeleveringssector de volgende acties ontwikkeld.

De toeleveranciersdatabank

De toeleveranciersdatabank van de Vlaamse GOM's bevat de technische gegevens van Vlaamse toeleveringsbedrijven en is gratis te raadplegen door uitbestedende bedrijven uit binnen- en buitenland. Wie een specifiek toeleveringsbedrijf zoekt kan terecht bij de toeleveringsadviseur van de GOM. Op basis van de technische gegevens van de vraag selecteert de adviseur aan de hand van de databank en de eigen bedrijfskennis de geschikte toeleveringsbedrijven. De databank telt nu zowat 1.036 bedrijven, waarvan 238 uit West-Vlaanderen.

De databank op Internet en cd-rom

Tot voor kort publiceerden de Vlaamse GOM's toeleveringsrepertoria met de belangrijkste gegevens uit de databank. Een outprint van de gegevens kan trouwens nog altijd verkregen worden. In 1999 zijn de GOM's gestart met de voorbereiding van de publicatie van deze gegevens op Internet en cd-rom.

Toeleveren Vandaag

De publicatie van dit driemaandelijks vaktijdschrift is het eerste initiatief dat de GOM's lanceerden voor de promotie van de toelevering. Toeleveren Vandaag biedt de Vlaamse toeleveringsbedrijven de mogelijkheid om tegen beperkte kostprijs een aankondiging te plaatsen met opgave van hun technische mogelijkheden. Wie zich als toeleveringsbedrijf beter wil profileren kan in het bulletin een bedrijfsreportage plaatsen die een meer uitvoerige beschrijving geeft van de toeleveringsmogelijkheden van het bedrijf. De GOM's gebruiken het bulletin ook om aan het bedrijfsleven informatie te bezorgen over de toeleveringssector in het algemeen en de specifieke acties van de GOM's in het bijzonder (zoals contactdagen, groepsstands op vakbeurzen, infosessies enz.). Toeleveren Vandaag heeft een oplage van ongeveer 6.000 exemplaren en wordt gericht en gratis bezorgd aan de aankoopdiensten van Vlaamse industriële bedrijven.

Groepsstands op internationale toeleveringsvakbeurzen

Deelnemen aan een internationale toeleveringsvakbeurs is een zeer efficiënte manier om zichzelf als dynamische toeleverancier te propageren. De Vlaamse GOM's namen deel aan de volgende vakbeurzen:

- **Industriële elektronica te**

- **Utrecht (8 tot 13 februari 1999)**

- Deze vakbeurs stond voor de eerste keer op het GOM-programma en trok als relatief onbekende beurs minder belangstelling. De in totaal vier deelnemers (waarvan één West-Vlaming) aan de stand waren nochtans erg tevreden, zodat een heruitgave van de stand zeker tot de mogelijkheden behoort.

- **Hannover Messe**

- **(19 tot 24 april 1999)**

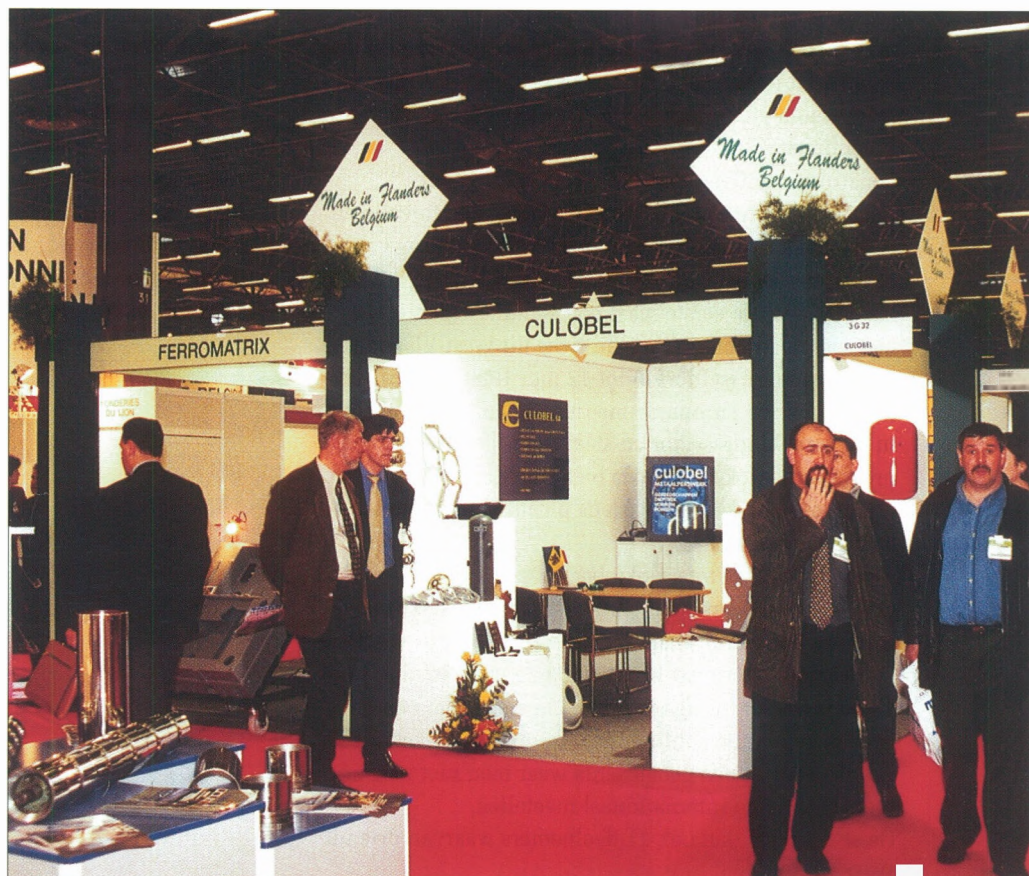
- De grootste industriële vakbeurs van Duitsland heeft een erg performante afdeling toelevering waar de GOM's jaarlijks aan deelnemen. Deze vakbeurs is natuurlijk een must voor wie zich op de grootste toeleveringsmarkt van Europa wil manifesteren. De stand telde zeven deelnemers waarvan vier uit West-Vlaanderen.

- **Interzum te Köln (7 tot 11 mei 1999)**

- Interzum is een toeleveringsvakbeurs die specifiek gericht is op de sector meubelen en binnenhuisinrichting en is als dusdanig vrij uniek. Deze beurs is daarom een vast gegeven in het GOM-vakbeursprogramma. Aan de editie 99 namen negen bedrijven deel waarvan vijf uit West-Vlaanderen.

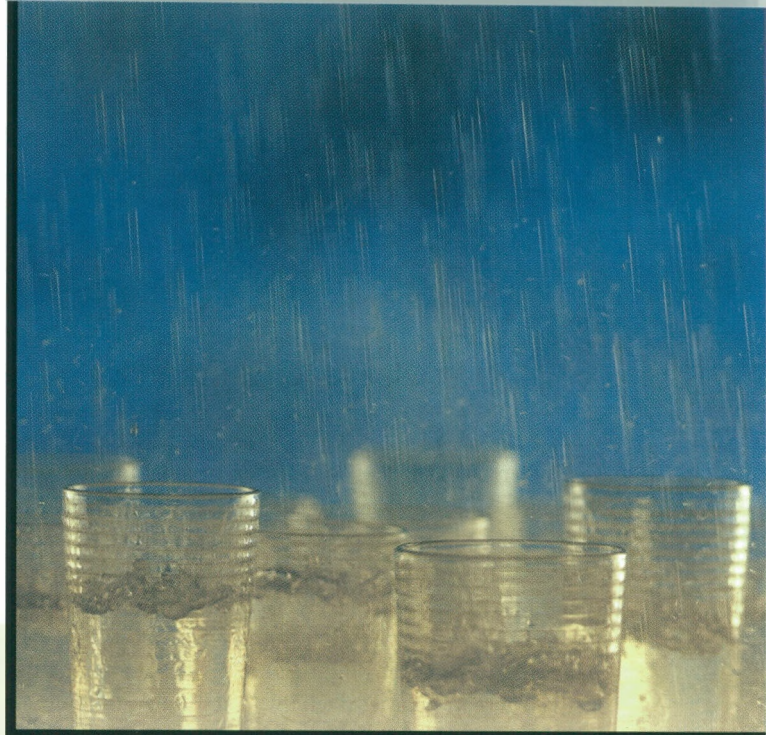
- **Midest te Parijs (30 november tot 3 december 1999)**

- De grootste Franse internationale vakbeurs voor de toelevering is terzelfdertijd ook één van de meest internationaal georiënteerde toeleveringsvakbeurzen. Voor internationaal opererende toeleveringsbedrijven is Midest duidelijk een aanrader. De belangstelling van de Vlaamse toeleveringsbedrijven voor deze vakbeurs gaat dan ook in stijgende lijn. In 1999 namen 16 bedrijven deel waarvan zeven uit West-Vlaanderen.

Voor internationaal opererende toeleveringsbedrijven is Midest duidelijk een aanrader. De belangstelling van de Vlaamse toeleveringsbedrijven voor deze vakbeurs gaat dan ook in stijgende lijn.

3

Begeleiding bedrijven naar een pro-actief milieubeleid

Milieubeleid wordt een steeds belangrijker strategische pijler van het bedrijfsbeleid. Het milieubeleid van bedrijven evolueert daarbij van een saneringsgeoriënteerd management met voornamelijk dure end-of-pipe maatregelen naar een milieuzorg georiënteerd management. Hierbij staan afval- en emissiepreventie, ecodesign en het beheersen van de milieu-impact van het bedrijf centraal, waarbij steeds duidelijker wordt dat milieu-investeringen renderen.

De GOM - West-Vlaanderen speelt progressief in op deze ontwikkelingen en oriënteert haar activiteiten en projecten naar het begeleiden van bedrijven bij het invoeren van een pro-actief milieubeleid. Voorbeelden hiervan zijn het West-Vlaams Milieucharter, het Interregproject "Milieu en KMO/MKB in de Euregio Scheldemond" en de twee Europese Life-projecten " Promotie van EMAS als integraal onderdeel van totale kwaliteitszorg" en " Demonstreren en verspreiden van ecodesign binnen de industrie ter bevordering van duurzame groei". Tevens werd de dienstverlening uitgebreid met een "afval- en emissiepreventieadviseur".

Uiteraard zet de GOM - West-Vlaanderen haar taak van eerstelijns-advies en -begeleiding van bedrijven met betrekking tot de milieureglementering, de vergunningenproblematiek en milieusubsidies adequaat verder. Op het vlak van informatieoverdracht organiseert de GOM - West-Vlaanderen op regelmatige tijdstippen milieucontactdagen en stelt zij een reeks informatiebrochures ter beschikking van de bedrijven. Bij milieugeschillen kan de GOM ingeschakeld worden voor bemiddeling en de organisatie van het overleg tussen bedrijf en overheid.

De GOM - West-Vlaanderen is tevens mede-initiatiefnemer van het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking en neemt het secretariaat van het VCM waar.

inhoud

Het West-Vlaams Milieucharter

Life-project: Milieuzorg als integraal onderdeel van kwaliteitszorg

Life-project: Ecodesign (milieugerichte productontwikkeling)

Netwerk afval- en emissiepreventie bij bedrijven en AEP-advies

Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking

Andere milieudienstverlening van de GOM - West-Vlaanderen

Het West-Vlaams Milieucharter

Het West-Vlaams Milieucharter is een initiatief van de GOM - West-Vlaanderen, Charter Zuid-West-Vlaanderen en Eurosym nv. Het initiatief werd in 1993 gelanceerd in nauw overleg met het bedrijfsleven. Bedoeling is om bedrijven aan te sporen tot continuïteit en optimalisatie van hun milieubeleid en tegelijk via een groepsinitiatief de milieuprestaties van deelnemende bedrijven in een positief daglicht te stellen en te honoreren. Dit initiatief kan een ideale tussenstap betekenen naar het invoeren van een (gecertificeerd) milieuzorgsysteem.

WEST-VLAAMS milieucharter

Sinds 1993 ondertekenden reeds 60 West-Vlaamse bedrijven het Milieucharter. Talrijke succesrijke milieumaatregelen werden sindsdien door deze bedrijven gerealiseerd. Dit resulteerde niet enkel in een beperking van de milieubelasting door het bedrijf, maar gaf ook aanleiding tot opmerkelijke economische voordelen wat aantoonde dat een pro-actief milieubeleid rendeert. De milieucommunicatie met overheid, werknemers en omgeving die via het initiatief wordt gestimuleerd, wordt eveneens door deelnemende bedrijven als bijzonder positief ervaren.

Dit oorspronkelijk West-Vlaams initiatief krijgt thans navolging in andere Vlaamse provincies. Op termijn wordt naar een overkoepelend initiatief voor het Vlaamse Gewest gestreefd zodat de provinciale initiatieven een Vlaamse herkenbaarheid en uitstraling zullen krijgen. Het Milieucharter krijgt officiële steun van het Vlaamse Gewest via het PRESTI 4-programma.

Uitreiking jaarcertificaten 1999

Op een academische zitting te Hoogdele op 10 juni 1999 ontvingen 21 West-Vlaamse bedrijven uit handen van Jean-Pierre Heirman, directeur-generaal van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL) het

jaarcertificaat 1999 van het West-Vlaams Milieucharter. Met dit certificaat werden deze bedrijven gehonoreerd voor hun milieubeleid en voor de milieuprestaties die zij in 1998 realiseerden.

De toekenning van het certificaat gebeurt na een doorlichting van het bedrijf door een commissie van externe deskundigen onder het voorzitterschap van de GOM - West-Vlaanderen. De evaluatiecommissie bestaat verder uit afgevaardigden van het Provinciebestuur, AMINAL Afdeling Milieuvergunningen, OVAM, VMM, de GOM - West-Vlaanderen en de certificatie-instelling Eurosym nv. Bij de evaluatie van de milieuprestaties werd opnieuw duidelijk dat vaak met eenvoudige maatregelen van "good housekeeping" belangrijke besparingen kunnen worden gerealiseerd op het energie-, water- en grondstoffenverbruik waardoor het bedrijf ook direct economisch voordeel haalt uit de geleverde milieu-inspanningen.

Een overzicht van alle laureaten is in bijgevoegd kader opgenomen.

Laureaten Jaarcertificaat 1999 van het West-Vlaams Milieucharter :

- Barco Interconnection Technologies uit Poperinge
- Belgomilk Afdeling Langemark Zuivel en Ysco
- Bonduelle Noord-Europa uit Kortemark
- Boss Paints uit Waregem
- Cargill-aOP-Vandemoortele nv uit Izegem
- Dumo uit Roeselare
- Hanson Desimpel uit Kortemark
- Lano uit Harelbeke
- Latexco uit Tielt
- Moerman uit Meulebeke
- Nerva uit Harelbeke
- Pinguin uit Westrozebeke
- SadeF uit Gits
- Sioen uit Ardoorie
- Soneville West uit Izegem
- Spicer Off-Highway Products uit Brugge
- Unilin uit Wielsbeke
- Van-O-bel uit Waregem
- VMW Waterproductiecentrum de Blankaart
- VMW Waterproductiecentrum de Gavers
- Waak - Beschutte Werkplaats uit Kuurne

Latexco uit Tielt en Protein Technologies International uit Ieper zijn twee van de vele ondertekenaars van het West-Vlaams Milieucharter.

Nieuwe ondertekenaars

Tijdens de academische zitting gingen opnieuw zes bedrijven over tot ondertekening van de Milieuverklaring. Het betreft Cargill-aOP uit Staden, Dramix uit Moen, Deceuninck Plastics uit Hooglede-Gits, Douterloigne uit Anzegem, Europal uit Deerlijk en Watco-West uit Brugge. Later op het jaar werden ook Proteïn Technologies International uit Ieper en Het Waterproductiecentrum Bredene van de VMW tot ondertekening van het initiatief toegelaten.

Het ondertekenen van de Milieuverklaring houdt in dat deze bedrijven zich engageren om de milieuwetgeving na te leven en daarenboven maatregelen te treffen die verder gaan dan wat wettelijk wordt voorgeschreven, milieuzorg in het bedrijfsbeleid te integreren en te streven naar continue verbetering van de totale milieuprestaties.

Presti 4-boek

In de Milieuchartergroep, het overlegorgaan van de initiatiefnemers van Presti 4-projecten, werd besloten om te werken aan gemeenschappelijke communicatie- en promotie-initiatieven rond de Milieucharters. De GOM - West-Vlaanderen bereidde aldus een project voor om gezamenlijk een Presti 4-boek uit te geven met een bloemlezing van succesrijke milieumaatregelen van bedrijven die in het kader van de Milieucharters werden voorgesteld. Bedoeling is om naast de milieu-impact ook een beschrijving te geven van het economisch voordeel voor het bedrijf dat via de ingevoerde milieumaatregelen werd gerealiseerd.

Het projectvoorstel werd ingediend bij OVAM als een gemeenschappelijk initiatief van de GOM - West-Vlaanderen, de Kamer van Koophandel en Nijverheid van het gewest Gent-Eeklo, het Strategisch Plan Limburg en het tijdschrift Ecotips. Het boek zal in 2000 worden geconcretiseerd en gepubliceerd.

Life-project: milieuzorg als integraal onderdeel van kwaliteitszorg

Het demonstratieproject EMAS : Promotie van het Environmental Management Audit Scheme (EMAS) als integraal onderdeel van totale kwaliteitszorg werd goedgekeurd op 22 juli 1998 door de Europese Commissie en loopt tot juni 2001. Dit project geniet tevens de cofinanciering van het Vlaamse Gewest.

Met dit project wil de GOM - West-Vlaanderen aantonen dat milieuzorg een integraal onderdeel is van totale kwaliteitszorg, dat de integratie van milieuzorgsystemen

(EMAS en ISO 14001) met andere zorgsystemen (kwaliteit en veiligheid) mogelijk is en haalbaar voor elke onderneming en dat er vele voordelen verbonden zijn aan de implementatie van geïntegreerde zorgsystemen.

Voor de uitvoering van het project werd een partnership aangegaan met WES en CKZ West-Vlaanderen die samen een methodologie terzake hebben ontwikkeld, met VDAB Training & Opleiding die mee zal instaan voor het ontwikkelen en organiseren van een opleidingscursus en met de bedrijven Lannoo (drukkerij, Tielt), Desimpel Kortemark Industries (steenbakkerij, Kortemark) en ASWEBO (bouwbedrijf, Gent) die zich engageren tot het implementeren van het EMAS-milieuzorgsysteem.

Het demonstratieproject bevat drie onderdelen. Eerst worden de drie vermelde partnerbedrijven intensief individueel begeleid bij de volledige implementatie van EMAS in een reeds aanwezig kwaliteits- of veiligheidszorgsysteem. Gelijktijdig wordt aan 21 bedrijven, opgedeeld in drie groepen, een intensieve langdurige opleiding verstrekt over de invoering van een milieuzorgsysteem al dan niet geïntegreerd in een bestaand zorgsysteem. Deze opleiding wordt gekoppeld aan een aantal individuele begeleidingsessies voor elk bedrijf (Combipas). Tenslotte wordt een ruimere verspreidingsfase van de methodologie en de opgedane ervaringen voorzien via de ontwikkeling en organisatie van een korte opleiding en via de organisatie van gerichte informatiedagen.

Het project heeft een uitvoeringsperiode van drie jaar. De bedrijven die deelnemen aan het Life Demonstratieproject EMAS van de GOM - West-Vlaanderen zijn : Acotec (Aalst), Aswebo (Brugge), Boss Paints (Waregem), Clama Mattress Ticking (Ieper), Cleaning De Bree (Maldegem), CNO-Proviron-Euroftal (Oostende), Demcopack-Davis (Lokeren), Dienst Leefmilieu Stad Brugge (Brugge), Erta (Tielt), Fina Smeermiddelen (Evergem), Genencor international (Brugge), Hanson Desimpel (Kortemark), Imperial Meat Products (Lovendegem), Karel Sterckx (Roeselare), Lannoo (Tielt), Latexco (Tielt), Mc Cain Frozen Foods (Oostende), Stas (Waregem), Stevan (Lendeledede), Stora Langerbrugge (Gent), Ter Beke (Waarschoot), Trelleborg Bergougnan (Evergem), VMW (Kluizen), Yplon (Ieper).

Het project en zijn voortgang werden gerapporteerd op het internationale Life-seminarie "Put 'Life' into your environment" dat plaatsvond te Brussel op 22 en 23 oktober. Deze voordracht en de bespreking die erop volgde, leidde tot enkele interessante internationale contacten.

Life-project: Ecodesign (milieugerichte productontwikkeling)

De Europese Commissie keurde de betoelaging goed van het door de GOM - West-Vlaanderen ingediende project: "Demonstreren en verspreiden van ecodesign binnen de industrie ter bevordering van duurzame groei". Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de VITO en VDAB Training & Opleiding in het kader van het Life-programma van de Europese Commissie. Ook het Cepro wordt bij de uitvoering van het project betrokken. Een aanvraag tot cofinanciering door het Vlaamse Gewest werd ingediend.

Via het project krijgt de Vlaamse industrie gelegenheid om kennis en ervaring op te bouwen op het domein van de milieugerichte productontwikkeling (ecodesign). Het integreren van het aspect milieu bij de ontwikkeling van nieuwe producten verlaagt de milieubelasting op een duurzame manier door een efficiënter gebruik van grond- en hulpstoffen, het gebruik van minder milieuschadelijke producten en het reduceren van afval en emissies. Tevens laat het bedrijven toe om een concurrentieel voordeel op te bouwen. Bovendien levert deelname aan het demonstratieproject aanknopingspunten op om producten goedkoper te produceren en om de kosten die verbonden zijn aan de aankoop van grondstoffen en de verwerking van afvalstoffen te reduceren.

De Europese commissie hecht een groot belang aan het demonstratieaspect en aan de multiplicatie van de resultaten van het project.

Netwerk afval- en emissiepreventie bij bedrijven en AEP-advies

De GOM - West-Vlaanderen kreeg van OVAM de opdracht om de mogelijkheden voor de uitbouw van een preventienetwerk bij bedrijfsintermediairs te onderzoeken. Een concept en programma voor het preventienetwerk werd uitgewerkt. Dit netwerk heeft tot doel de informatie-uitwisseling en samenwerking rond Afval- en emissiepreventie (AEP) bij bedrijfsgerichte intermediaire organisaties te bevorderen. Het oprichten en uitbouwen van het preventienetwerk is een taak die waargenomen zal worden door het Vlaamse steunpunt voor Afval- en emissiepreventie.

Dit steunpunt start in 2000 en wordt voorlopig ondergebracht bij OVAM. Het richt zich hoofdzakelijk naar intermediaire organisaties werkzaam bij de bedrijfswereeld (GOM's, federaties, kamers ...) en bij huishoudens (gemeentes, intercom-

munes, socio-culturele verenigingen ...). Het biedt hun ondersteuning door het gestructureerd verzamelen en aanbieden van AEP-info, het waarnemen van een doorverwijsfunctie en het stimuleren van acties en samenwerking. Daarnaast heeft het steunpunt ook een terugkoppelingsfunctie naar de overheid toe.

In het kader van de infoverzameltaak van het steunpunt heeft de GOM - West-Vlaanderen meegewerkt aan de ontwikkeling van een Vlaams-Nederlandse preventiedatabank. Deze databank bevat op dit ogenblik meer dan 500 preventiemaatregelen voor verschillende industriële sectoren. Verschillende van de maatregelen worden tevens geïllustreerd met praktische bedrijfsvoorbeelden. Deze databank zal raadpleegbaar zijn via internet.

De nood aan informatieverspreiding naar en van begeleiding van bedrijven inzake AEP werd tijdens dit proefproject duidelijk aanvoeld. De GOM - West-Vlaanderen besliste daarom om deze taak concreet uit te bouwen. In samenwerking met de GOM - Oost-Vlaanderen werden voorbereidingen getroffen om samen een project terzake uit te werken. De AEP-preventieadviseurs zullen in 2000 hun diensten aanbieden aan het bedrijfsleven. Dit project krijgt de steun van OVAM.

Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) werd in 1996 opgericht te Brugge op initiatief van het provinciebestuur en van de GOM - West-Vlaanderen.

De doelstellingen van het Coördinatiecentrum betreffen het organiseren van het overleg tussen de betrokken overheid en de verschillende actoren in de mestproblematiek teneinde een coherent en praktisch toepasbaar beleid uit te werken inzake mestverwerking en mestbewerking, evenals het coördineren, ondersteunen en stimuleren van initiatieven inzake mestverwerking en mestbewerking. De volgende leden participeren in het coördinatiecentrum : Administratie Land- en Tuinbouw (ALT), de Vlaamse Landmaatschappij, Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL), de Boerenbond, AVEVE, de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten BEMEFa en de Provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen. De GOM - West-Vlaanderen verzorgt het secretariaat.

Begeleiding en overleg

Eén van de prioritaire taken van het VCM is het begeleiden van mestverwerkingsinitiatieven en het organiseren van overleg met de overheid. Het VCM kreeg vooral vragen met betrekking tot de milieuvergunningsprocedure, mogelijke inplantingsplaatsen, de sectorale voorwaarden, het wettelijk kader van de eindproducten en de stand van zaken van mestverwerking in Vlaanderen. Op vraag van initiatiefnemers, veelal van kleinschalige mestverwerkingsinstallaties, werden diverse overlegvergaderingen met de overheid georganiseerd ter voorbereiding van de milieuvergunningsaanvraag.

'Mestverwerking kan, maar is er nog plaats voor?'
Van links naar rechts: Gerard Naeyaert, gedeputeerde, F. Stuyckens, voorzitter Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking en Katrien Van Rompu, medewerker Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking.

Werkgroepen

In 1999 besteedden werkgroepen aandacht aan het vinden van geschikte inplantingsplaatsen voor mestverwerking en het uitwerken van een prototypekeuring voor bedrijfsmatige mestbehandelingsinstallaties.

- Locatie voor mestbe- en mestverwerkingsinstallaties

Het vinden van een geschikte inplantingsplaats voor mestbe- en mestverwerking vormt dikwijls een van de eerste hinderpalen voor de uitbouw van een installatie. Om deze hinderpaal tot een minimum te beperken, startte het VCM met een werkgroep "locatie mestbe- en mestverwerking" per provincie.

Deze werkgroepen kregen een driedelige taak :

- schetsen van het wettelijk kader voor de locatie van mestbe- en mestverwerking;
- inventariseren van geschikte inplantingsplaatsen voor mestverwerking;
- inventariseren van de mogelijkheden die het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen biedt.

Gedurende het derde werkjaar hebben de vijf provinciale werkgroepen hun activiteiten afgerond en een eindverslag met hun bevindingen opgesteld. De resultaten werden in een samenvattend verslag gebundeld en overgemaakt aan de Vlaamse ministers van Leefmilieu, Landbouw en Ruimtelijke Ordening.

- Prototypekeuring voor bedrijfsmatige mestbehandelingsinstallaties

Om een stuk van de onzekerheid rond de vestiging van kleinschalige mestverwerkingsinstallaties weg te nemen, werkte het VCM binnen een werkgroep een toetsingskader voor bedrijfsmatige mestbehandelingsinstallaties uit. Het VCM heeft deze prototypekeuring aan de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw voorgelegd en ter informatie aan de initiatiefnemers van mestverwerking bezorgd.

Het VCM is ervan overtuigd dat deze prototypekeuring een bijdrage zal leveren tot de slaagkansen voor een milieuverantwoord verwerken van dierlijke mest op het landbouwbedrijf. Het voorgestelde systeem van prototypekeuring zal immers meer zekerheid geven aan de koper van de bedrijfsmatige mestbehandelingsinstallatie, de verkoper van de bedrijfsmatige mestbehandelingsinstallatie en aan de vergunningverlenende overheid.

Evaluatie in het kader van het doelstelling 5b-programma en deelname aan projectgroepen

Het VCM kreeg van de overheid de taak om alle projecten rond mestverwerking ingediend in het kader van doelstelling 5b-programma te evalueren. Gedurende het derde werkjaar toetste het VCM het projectvoorstel "Humocal", ingediend door Laviedor nv, voor het bekomen van EFRO-steun aan de EPD-clausules en maakte een positief advies over aan het Managementcomité en de programma Management Eenheid.

Biomassaplatform

Het Biomassaplatform is een initiatief van het Vlaams Kenniscentrum Biomassa dat VITO wil opbouwen in opdracht van de Administratie Natuurlijke Rijkdommen en Energie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het Biomassaplatform wil de belangrijkste Vlaamse actoren op domein van bio-energie, zowel op onderzoeks- als beleidsniveau, samenbrengen met als doel:

- promotie van biomassa als hernieuwbare energiebron;
- promotie van in Vlaanderen ontwikkelde technologieën voor energetische conversie van biomassa;
- beleidsondersteunend advies;
- uitwisseling en verspreiding van informatie.

Het VCM maakt deel uit van dit Biomassaplatform.

Studiedag "Mestverwerking in Vlaanderen: stand van zaken"

Het VCM organiseerde in april 1999 te Kruishoutem een studiedag met als thema "Mestverwerking in Vlaanderen: stand van zaken". Meer dan 180 personen woonden de studiedag bij. Ook de vakpers besteedde uitgebreid aandacht aan de studiedag.

Evaluatie werking VCM

De statuten van het VCM voorzagen een grondige evaluatie van de werking en de toekomstperspectieven van het coördinatiecentrum vóór het beëindigen van het derde werkjaar. De evaluatie was positief. Het gepresteerde werk stemt overeen met de vooropgestelde doelstellingen. De meeste leden zijn van oordeel dat de ervaring opgebouwd door het VCM op het vlak van mestverwerking zeker niet mag verloren gaan. De leden beslisten dan ook unaniem de werking van het VCM verder te zetten.

Andere milieudienstverlening van de GOM - West-Vlaanderen

Individuele bedrijfsbegeleiding en eerstelijnsadvies

Advies over milieuwetgeving en -reglementering

Een belangrijk deel van de contacten had betrekking op het verstrekken van eerstelijnsadvies over milieuwetgeving en -reglementering. Er werden aanzienlijk meer vragen en contacten genoteerd dan voorgaande jaren, onder meer ten gevolge van de opstart en bekendmaking van de bedrijvenloketfunctie van de GOM en de periodieke verschijning van een GOM-Nieuwsbrief. In elk nummer werd een aantal milieurelevante bijdragen gepubliceerd om bedrijven attent te maken op aanstaande deadlines voor bepaalde milieuverplichtingen, het van kracht worden van nieuwe milieuwetgeving enz.

De Titels I en II van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM) werden in 1998 herzien. Deze wijzigingen hebben regelmatig geleid tot vragen naar een evaluatie van de vergunningssituatie van bedrijven en naar een analyse van de wijzigingen op het vlak van de sectorale voorwaarden.

In 1999 werden de organismen voor de terugname van verpakkingsafval erkend voor huishoudelijk verpakkingsafval en ermee gelijkgesteld verpakkingsafval (Fost Plus) en voor bedrijfsmatig verpakkingsafval (Val-I-Pac).

De bedrijven werden afgelopen jaar voor het eerst geconfronteerd met de informatieplicht volgens het ISA (Interregionaal Samenwerkingsakkoord betreffende preventie en beheer van Verpakkingsafval); dit verliep minder vlot dan verwacht gezien de grote onduidelijkheid die er bestond over het type verpakkingsafval en de moeite die veel bedrijven hadden om de eigen verpakkingsstromen te inventariseren.

Het bodemsaneringsdecreet en het Vlarebo, alhoewel niet gewijzigd in 1999, beroerden ook dit jaar tal van bedrijven. Adviezen werden gegeven in verband met het al dan niet verplicht periodiek oriënterend bodemonderzoek dat voor de inrichtingen uit categorie C voor de eerste maal tegen het jaareinde diende uitgevoerd te worden, alsmede ingeval van einde

huurcontract, verkoop van gebouwen of gronden evenals ingeval van reorganisatie van bedrijven.

De aankondiging van een nieuw decreet op de ruimtelijke ordening, dat van kracht zou gaan per 1 oktober 1999, maar door de nieuw gevormde regering uitgesteld werd met zes maanden, heeft bij tal van bedrijven alertheid gecreëerd met betrekking tot hun ligging volgens het Gewestplan en de vergunningssituatie. Ingeval van hernieuwing van de milieuvergunning houdt immers de ligging in een niet-geëigende zone van het gewestplan een serieuze hypotheek in op de verdere ontwikkeling van het bedrijf. Veel bedrijven contacteerden de GOM-milieudeskundige met hun vragen over deze problematiek.

Wat de aanstelling van een milieucoördinator betreft, verplicht voor sommige categorieën van inrichtingen sinds 3 juli 1996, is per 1 januari 2000 een einde gekomen aan de soepele overgangsbepalingen. Vooral bedrijven die nog geen milieucoördinator aangeduid hadden of die wegens indeling in een hogere klasse, een milieucoördinator dienden aan te stellen, reageerden op onze aankondiging in de GOM-Nieuwsbrief, teneinde zich tijdig in regel te stellen zonder overmatige inspanningen.

Wegwijzer naar erkende milieudeskundigen

Veel bedrijven deden een beroep op de milieuconsulent van de GOM voor het verkrijgen van informatie over erkende labo's, afvalverwerkers, milieudeskundigen, milieuoopleidingen en milieu-informatie op het internet.

Informatie over milieuvergunningaanvragen

Een belangrijke dienstverlening aan bedrijven blijft het verstrekken van informatie over het verkrijgen van een milieuvergunning en de begeleiding van bedrijven bij het opmaken van de milieuvergunningaanvragen volgens VLAREM I en II.

Problemen betreffende de milieuvergunning stelden zich afgelopen jaar voornamelijk voor zonevreedde bedrijven. Deze dienen volledig vergund te zijn teneinde opgenomen te worden in de gemeentelijke inventaris van zonevreedde bedrijven, waardoor hun toekomstige uitbreidingsmogelijkheden vastgelegd worden. Ook in het kader van de bekendmaking van een nieuw decreet op de ruimtelijke ordening deden bedrijven een beroep op de GOM-milieudeskundige voor nazicht van hun vergunningssituatie.

Verder leidde het afkoppelingsbeleid van de VMM opnieuw tot problemen. De GOM blijft de stelling verdedigen dat een afkoppelingsbeleid enkel zin heeft indien voor het gezuiverd effluent een afvoermogelijkheid naar het oppervlaktewater voorhanden is. Indien daarbij voor de afvoer van het afvalwater vanaf de perceelsgrens van het bedrijf tot aan het oppervlaktewater een gescheiden riolering nodig is, dan dient de overheid hiertoe de nodige maatregelen te treffen.

Het milieuaspect "geurhinder" ten gevolge van bedrijfsactiviteiten bleek herhaaldelijk het onderwerp van betwistingen en beroepen vanwege de directe omgeving en hypothekeerde in enkele dossiers het verkrijgen van een nieuwe milieuvergunning. Buurtcomités en omwonenden blijven een belangrijk medium waarmee rekening dient gehouden te worden bij een vergunningsaanvraag.

Verder werd een aantal buitenlandse kandidaat-investeerders geïnformeerd over de milieuwetgeving en de vergunningenproblematiek in Vlaanderen.

Milieu-infobrochures

In het kader van het eerstelijnsadvies naar bedrijven werden de gemeenschappelijke GOM-brochures, waaronder de "Milieuzelftest voor bedrijven", "Bedrijf en Milieu", "Milieukalender", "Handleiding Milieuvergunningsaanvraag" en "Steunmaatregelen voor milieu-investeringen en -onderzoek" geactualiseerd. Deze brochures zijn gratis te verkrijgen bij de GOM - West-Vlaanderen.

Begeleiding bij aanvragen steunmaatregelen voor milieu-investeringen en -onderzoek

Een aantal bedrijven werd attent gemaakt op de bijkomende expansiesteun in het kader van het ecologiecriterium waarop zij kunnen aanspraak maken voor bepaalde milieu-investeringen en werd begeleid bij de aanvraag van de steunmaatregelen.

Advies over preventie en sanering van milieuhinder

Meerdere bedrijven werden geïnformeerd over geschikte milieutechnologieën (Presti- en BBT-studies) en zonodig doorverwezen naar aanbieders van milieutechnologie of naar milieuvadvisiebureaus.

In het kader van de omzetting van de Europese IPPC-richtlijn in Vlaamse regelgeving werd door de Provincie West-Vlaanderen een "Handleiding ten behoeve van activiteiten die met een X aangeduid zijn - cf. Vlareml" opgesteld ten behoeve van bedrijven die onder deze nieuwe regelgeving ressorteren. Deze handleiding werd door de GOM bestudeerd en voorgelegd aan een aantal bedrijven teneinde de bruikbaarheid te verhogen. De resultaten van deze beperkte studie werden teruggekoppeld naar de provincie West-Vlaanderen.

Bemiddeling tussen bedrijven en overheid bij milieugeschillen

De GOM trad regelmatig op als bemiddelaar tussen bedrijfsleven en overheid. Om de verdere exploitatie van deze bedrijven veilig te stellen werd daarbij gezocht naar maatregelen om de milieuhinder te reduceren.

Invoering milieuzorg

Op initiatief van de Provincie West-Vlaanderen werden vergaderingen belegd over het uitwerken van een project omtrent de

introductie van milieuzorg in de horeca in de Westhoek. Uitgangsbasis vormt het lopende LEADER II-project van de Provincie West-Vlaanderen in die streek, waar onder meer de toeristische sector steun kan verkrijgen voor innovatieve en creatieve initiatieven die een meerwaarde kunnen betekenen voor de streek. Aangezien sommige van deze projecten betrekking hebben op de introductie van milieuvriendelijke infrastructuur, werd aansluiting gezocht voor de realisatie van meer milieuzorg in de horecasector, één van de te realiseren punten uit het provinciaal milieubeleidsplan.

Organisatie milieucontactdagen

Naast individuele begeleiding en advisering van bedrijven worden ook bedrijfsgerichte informatienamiddagen over actuele milieuthema's georganiseerd. In 1999 werden drie milieucontactdagen voorbereid en georganiseerd over volgende actuele thema's in de milieureglementering:

- "Stookolieopslag: beter investeren dan ... saneren";
- "Luchtemissies: meten is weten";
- "Nieuwe productnormen voor verpakkingen".

Terugkoppelingstaak

In 1999 werd opnieuw ruim aandacht besteed aan de terugkoppeling van het ervaren milieubeleid bij de bedrijven naar het hoger administratief niveau.

De GOM-Milieuafdeling maakte deel uit van de Stuurgroep binnen de OVAM ter begeleiding van het uitvoeringsplan gescheiden KMO-afval. De GOM - West-Vlaanderen verleende haar medewerking aan de Rondetafels Vlaamse Milieu-industrie van de SERV die verder werkten op de geformuleerde knelpunten en uitdagingen uit het SERV-rapport "Sociaal-economische analyse van de Vlaamse milieu-industrie".

Regelmatig werden de GOM's ook in 1999 geconfronteerd met klachten vanuit het bedrijfsleven over het bedrijfsonvriendelijk milieubeleid van de overheid. Dit was de aanzet voor de vijf Vlaamse GOM's om een gezamenlijke balans op te maken en te verwoorden in een "Knelpuntennota Vlaamse Milieureglementering 2000" die begin januari aan de Vlaamse ministers, bevoegd voor Leefmilieu en voor Economie, overgemaakt werd. Naast een gedetailleerde beschrijving van het knelpunt werden tevens verbeteringsvoorstellen geformuleerd.

Coördinatie van de vijf milieucellen van de GOM's

De GOM - West-Vlaanderen coördineert de vergaderingen en de gemeenschappelijke acties van de vijf GOM's. Gemeenschappelijk overleg vond onder meer plaats met de afdeling Preventie van OVAM met betrekking tot de uitbouw van preventiesteunpunten, met AMINABEL in verband met de uitbouw van de website "ondernemen.vlaanderen", met de Administratie Natuurlijke Rijkdommen en Energie met betrekking tot de CEM technische comités en het opstellen van begeleidingscommissies voor CEM-studieopdrachten evenals met

bedrijven uit de milieusector en met milieuconsultants. Ook met Prodem, met het BBT-kenniscentrum en met EMIS van de VITO vond gezamenlijk overleg plaats in functie van de optimalisering van de dienstverlening. Gemeenschappelijke initiatieven van de vijf GOM's betreffen verder de organisatie van milieucontactdagen, de actualisatie van gemeenschappelijke infobrochures, de organisatie van het Startersdorp op IFEST en de opmaak van de reeds geciteerde knelpuntennota.

De vijf GOM's blijven hun medewerking verlenen aan het Milieutijdschrift Ecotips dat zich tot doel stelt om KMO's te informeren over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de milieutechnologie. Via de GOM - West-Vlaanderen zijn de vijf GOM's vertegenwoordigd in de redactieraad en krijgen de GOM's in het tijdschrift een forum om hun dienstverlening en activiteiten bekend te maken. Diverse artikels werden in 1999 door de GOM-milieudeskundigen aangebracht en/of uitgewerkt.

Startersdorp op IFEST 2000

In oktober 2000 vindt de tweejaarlijkse milieubeurs IFEST 2000 plaats te Gent. Net als bij de vier vorige edities beslisten de GOM's op deze beurs een Startersdorp

op te zetten in samenwerking met de beursorganisatoren. De organisatorische en administratieve aspecten van de groepsstand gebeuren door de vijf GOM's onder coördinatie van de GOM - West-Vlaanderen zodat de onderneming zelf zich maximaal op het beursgebeuren kan concentreren. Verder worden voorzieningen, zoals onthaal, zithoek met bar en gratis bediening, telefoonaansluiting in de stand gemeenschappelijk georganiseerd. De eigen stand kan aldus volledig uitgebouwd worden rond het productenaanbod.

Eind 1999 werd gestart met de promotie en de concrete uitwerking van het startersdorp.

Project ecomanagement

In het kader van het ADAPT-project van de Europese Gemeenschap hebben zeven Europese deelnemers, waaronder de GOM - West-Vlaanderen en de projectcoördinator VDAB Training & Opleiding, een cursus opgesteld die op een bevattelijke manier de milieuverantwoordelijken van KMO's informeert over de invoering van een milieuzorgsysteem in hun bedrijf. Deze cursus werd voor het eerst in 1997 met succes gedoceerd onder de vorm van een 6-daagse opleiding in het opleidingscentrum van de VDAB te Wondelgem. Na deze eerste sessies beslisten VDAB en de GOM's om deze cursus in de toekomst te optimaliseren en verder te organiseren. In februari-maart 1999 werd deze cursus opnieuw georganiseerd te Wondelgem.

De milieubeleidsclub

In samenwerking met het Vormingsinstituut voor KMO te Kortrijk en met Charter Zuid-West-Vlaanderen werd de in 1994 opgerichte **Milieubeleidsclub** ook in 1999 verdergezet. Doel van deze club is de uitwisseling van ervaringen en beleidsvisies met betrekking tot de milieuproblematiek bij bedrijven. De GOM staat in voor de coördinatie van het initiatief en voor het modereren van de gesprekken. In 1999 werden zes sessies ingericht. Elke sessie werd ingeleid door één of twee externe deskundigen, waarna een groepsgesprek met actieve deelname van en ervaringsuitwisseling tussen alle deelnemers plaatsvindt. Tevens werden bedrijfsbezoeken gebracht aan Yplon te Ieper en aan DI Chemicals te Waregem.

Andere samenwerkingen en initiatieven inzake milieu

- De GOM - West-Vlaanderen is betrokken bij het beleid van de vzw Proclam, bij de vzw Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek en is tevens vertegenwoordigd in de adviesraad IFEST en in de adviesraad Omgeving van Charter-Zuid-West-Vlaanderen.
- De GOM verleent haar medewerking aan de vzw STAR - Studiesyndicaat voor Autorecyclage - die de mogelijkheden onderzoekt om een autosloopstraat voor het selectief demonteren en fractioneren van autowrakken op te richten in Oostende. Naast het ecologisch verantwoord slopen van voertuigwrakken beoogt dit project ook het creëren van tewerkstelling voor langdurig werklozen.
- Verder werd deelgenomen aan het overleg van de Intercommunales voor Afvalverwijdering met de Provincie. Naast het Provinciaal Milieubeleidsplan - deel afvalstoffen - kwamen op dit overleg initiatieven zoals "retributiereglement inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, gemeenschappelijke tv-spots, groenafvalinzameling, Steunpunt Preventie, acceptatie van KMO-afval op containerparken en inzameling landbouwfolies" aan bod.
- De GOM - West-Vlaanderen verleende op vraag van de dienst Leefmilieu van Stad Brugge actieve medewerking aan de opmaak en de evaluatie van het ontwerp Gemeentelijk Milieubeleidsplan 2000-2004 van de Stad Brugge. De GOM stond tevens in voor de concrete uitwerking van het thema "afval" in dit ontwerpplan en zij verleende haar medewerking aan de "bewonersvergadering gemeentelijk milieubeleidsplan" in december 1999 te Brugge, waarop het ontwerpplan aan de bevolking werd voorgesteld.
- De GOM nam deel aan de vergaderingen van de Environmental Interest Group for Central and Eastern Europe van het BCE-netwerk (Flanders' Baltic Central- & East-European Network). Dit Forum wil uitgroeien tot een kenniscentrum voor Vlaamse bedrijven die milieuprojecten willen opstarten in deze Baltische landen en wil tevens fungeren als interface tussen privé en overheid. Tevens ambieert het platform om bedrijven te informeren over internationale milieuprogramma's gericht op deze landen en hen te begeleiden bij het indienen van projecten. Zowel een intern netwerk als een netwerk in de betrokken landen zal uitgebouwd worden.

4

Uitbouw van de economische infrastructuur

Het Frimoutcenter

Eind 1998 werd Dirk Frimout Centrum nv, centrum voor de dynamiek van de ruimte en de aarde, opgericht. De doelstelling van de vennootschap is het vormgeven van het Dirk Frimoutproject te Oostende. Dit project beoogt het bevorderen van de kennis van de aarde en de relatie mens-aarde-ruimte in de ruimste betekenis. In dialoog met de Dirk Frimout Stichting zal gewaakt worden over het wetenschappelijk en educatief concept van het centrum.

De partners in deze vennootschap, zijnde de GOM - West-Vlaanderen die optreedt namens de Provincie West-Vlaanderen, de Stad Oostende, de Stichting Dirk Frimout en de Britse groep Vardon Attractions, verkregen op 1 december 1999 de bouwvergunning voor de realisatie van het project.

Niet met een eerstesteenlegging maar met het begraven van een tijds capsule werd het startschot gegeven voor de bouw van het Centrum op de Oosteroever in Oostende.

Earth Explorer, de nieuwe naam van het centrum, zal begin 2001 de deuren openen. Het Centrum leert de bezoekers op interactieve wijze hoe de natuurelementen aarde, water, wind en vuur het uitzicht en het leven op aarde bepalen. De bezoeker krijgt er levensechte simulaties te zien van onder meer een aardbeving en een tornado. Het project is wetenschappelijk en educatief onderbouwd.

De Stad Oostende ziet Earth Explorer als een eerste aanzet tot de verdere uitbouw van de Oosteroever als een toeristisch-recreatieve bestemming.

Het project kost in totaal 253,5 miljoen BEF. Het bezoekersaantal wordt op 300.000 geraamd.

inhoud

Het Frimoutcenter

De zeehaveninfrastructuren

De West-Vlaamse luchthavens

Wegeninfrastructuur, waterwegen en spoorwegen

Telecommunicatie

Goedgekeurde projecten Europese programma's

Het stimuleringsprogramma voor de impulsregio Oostende-Blankenberge

Evolutie van GOM-initiatieven in de industriële en dienstensectoren

De zeehaveninfrastructuren

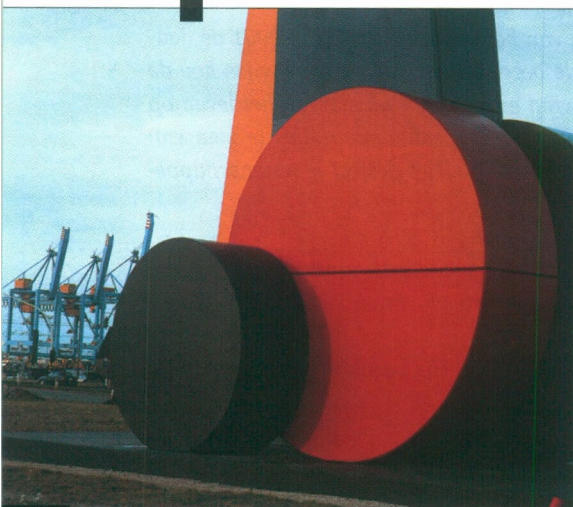
Na een lange voorbereidingsperiode keurde het Vlaamse parlement, aanvang 1999, eindelijk het Haven-decreet goed. Het moet de structurele verschillen in de vier Vlaamse havens wegwerken door gelijke werkingsvoorwaarden te creëren. Voorts is het de bedoeling om de verschillende havens beter te wapenen in de hevige concurrentiestrijd met de andere Europese havens.

In de Zeebrugse voorhaven werden ten behoeve van de Zweeds-Finse woudproductengroep Stora de werken voor de bouw van kaaimuren in het Wielingendok en het Albert II-dok uitgevoerd. De terreinen tussen beide dokken werden opgehoogd en van spoorweginfrastructuur voorzien. Een indrukwekkende loods voor papier- en pulpopslag is inmiddels operationeel. In 1999 ging verdere aandacht in de haven van Zeebrugge naar het moderniserings- en uitbreidingsprogramma van de Ocean Containerterminal Hessenatie Zeebrugge (OCHZ).

In de achterhaven werd de dedicated terminal van Wallenius Lines in gebruik genomen. Inmiddels keurde de Vlaamse regering de studie over de financiering van het dokschipproject principieel goed. Het geplande dokschip kan andere binnenvaartschepen via de Noordzee naar de Westerschelde brengen en geeft Zeebrugge op die manier aansluiting op de Rijndelta.

Zeebrugge blijft dringend nood hebben aan bijkomende ro/ro-terminals en plant deze in de achterhaven. Hiertoe beoogt de haven de verwezenlijking van een groot getijdendok, waarvoor de oude zeesluis moet verdwijnen.

Sculptuur 'Zeebrugge' van de Turijnse kunstenaar Mario Molinari

De presentatie van de nieuwe brochure en de film van de luchthaven van Oostende gebeurde in aanwezigheid van gouverneur Paul Breyne.

Het directiecomité van de GOM - West-Vlaanderen besteedde tevens aandacht aan de verdere uitbouw van de achterhaven van Zeebrugge. De problematiek is ontstaan door een onderlinge tegenstrijdigheid tussen het gewestplan dat van 1977 dateert en eind 1996 gedeeltelijk is herzien en de afbakening van een Vogelrichtlijngebied en een Habitatgebied respectievelijk in 1988 en 1996. Het is duidelijk dat het statuut van deze natuurbeschermingsgebieden strijdig is met de bodembestemming volgens het gewestplan, namelijk: de uitbouw van de achterhaven.

Bij de realisatie van het Plassendale-project in Oostende deed zich trouwens een soortgelijke situatie voor. In de haven van Oostende krijgt voorlopig vooral de voorhaven aandacht, maar ook de achterhaven wordt aangepakt. De omvorming van het Zeewezendok tot een getijdendok werd voltooid. De eerste fase van de kaai verharding van het Zeewezendok werd in 1999 voltooid en de ro/ro-pontons werden afgewerkt. Ook de verharding van de kaaiterreinen en de baggerwerken tot een diepte van acht meter langs de Diepwaterkaai werden uitgevoerd. Ook de nieuwe cruisekaai werd aangepakt. Eens deze kade voltooid, moet de ontvangstinfrastructuur van de cruiseschepen, inclusief de verbreding van de toegangseul tot de voorhaven, worden aangepakt.

De werken voor het Kennedy-De Bolle-project, dit is de doortrekking van de Kustbaan tot aan het einde van de E40/A10, zijn inmiddels op kruissnelheid. Het einde van dit project is voor medio 2002 gepland.

In 1999 startten de werken rond Plassendale 1: de bouw van een dok met kaaimuren, verbreding van het kanaal Oostende-Brugge met een nieuwe glooiing en ophoging van de terreinen.

De West-Vlaamse luchthavens

Op de Oostendse luchthaven werd de eerste fase van de inschepingsvloer op het luchtvaartgebonden bedrijventerrein tegen de herfst van 1999 gerealiseerd. Aanvang 2000 wordt de tweede fase aangepakt. Ook de aanleg van een verbindingsweg tussen het bedrijventerrein en de eigenlijke luchthaveninstallaties en de bouw van de ILS voor nadering vanuit de zee worden voor dit jaar gepland.

De GOM - West-Vlaanderen besteedde vorig jaar veel aandacht aan de privatisering van het luchthavenbeheer. In overleg met de Stad Oostende en de Provincie West-Vlaanderen werden aan de Vlaamse regering voorstellen geformuleerd met als uitgangspunten:

- een loskoppeling van het beheer van de infrastructuur en de uitbating van de luchthaven;
- de verankering in de regio van het beheer van de infrastructuur en terreinen van de luchthaven;
- de verantwoordelijkheid voor de uitbating van de luchthaven wordt toevertrouwd aan professionele privé-partners met een toezichtsfunctie voor de lokale overheid.

Het Streekplatform Rebak nam de uitbouw en de erkenning door het Vlaamse Gewest van het Vliegveld Kortrijk-Wevelgem op als één van de twaalf hefboomprojecten. De GOM - West-Vlaanderen is in de betrokken werkgroep vertegenwoordigd.

Inmiddels besliste het Vliegveldbestuur per eind 2000 niet langer het zweefvliegen toe te laten. Een overgangperiode van anderhalf jaar moet de zweefclubs in staat stellen andere locaties te vinden. De beslissing is ingegeven naar aanleiding van een ongeval en door de controverse die omwille van de geluidsproblematiek is veroorzaakt.

Wegeninfrastructuur, waterwegen en spoorwegen

Het verkeerswegennet en hieraan gekoppeld de bereikbaarheid van de steden en andere economische centra, vormen wezenlijke elementen in de sociale en economische ontwikkeling van een streek. Het ligt dan ook voor de hand dat de GOM - West-Vlaanderen deze materie van nabij volgt en waar nodig tussenkomt bij de bevoegde overheden.

In dit licht werd het Investeringsprogramma voor de wegen, periode 2000-2002, kritisch doorgelicht.

Dit investeringsprogramma voorziet de aanpassing van de expresweg N31 Oostkamp-Zeebrugge, meer bepaald het traject in de doortocht van de Brugse agglomeratie. De huidige en groeiende problematiek inzake verkeersafwikkeling en leefbaarheid wil de overheid wegwerken door het "conflictvrij maken" van de weg en het organiseren van "gescheiden verkeersafwikkeling". Dit kan gebeuren door het bouwen van tunnels en het aanleggen van parallelwegen. Deze werken zijn voorzien voor de jaren 2001 en

vooral 2002. Het is zeer de vraag of deze optie tot een veilige en leefbare oplossing zal leiden. De verwachting leeft dat dit uiteindelijk een oplossing op korte termijn zal blijken te zijn. De GOM - West-Vlaanderen heeft steeds gepleit voor een alternatief: met name de doortrekking van de A18 Frankrijk-Jabbeke via de achterhaven van Zeebrugge naar Westkapelle; te Westkapelle is er aansluiting op de expresweg N49 Westkapelle-Antwerpen. Van dit alternatief voorstel is alleen het gedeelte tussen de achterhaven en Westkapelle vermeld in het investeringsprogramma, zij het met de specificatie "uit te voeren na 2002". De projecten van het investeringsprogramma leiden dus wel tot een duidelijk verbeterde ontsluiting van de haven in oostwaartse richting; de zuidelijke en westelijke ontsluiting blijft echter via de Brugse agglomeratie verlopen.

Een tweede aandachtspunt is de verbinding Ieper-Veurne. Aanvankelijk werd de A19 gepland vanaf Kortrijk via Ieper naar Veurne, met aansluiting aldaar op de A18 Jabbeke-Frankrijk. De A19 werd ondertussen aangelegd tussen Kortrijk en Ieper. De Vlaamse overheid besliste de sectie tussen Ieper en Veurne niet te realiseren en een alternatieve oplossing te zoeken om de verbinding tussen beide steden te verbeteren. De oplossing wordt gezocht in de combinatie van een beperkte aanleg van nieuwe wegen in het Ieperse en de aanpassing van de huidige N8 Ieper-Veurne tussen Woesten en Veurne. Alhoewel de oplossing nog niet concreet is uitgewerkt is het project toch reeds vermeld in het Investeringsprogramma wegen 2000-2002, met name op het jaar 2002 en voor de periode "na 2002".

Op het vlak van de waterwegen blijft de Leie de volle aandacht opeisen. Op deze rivier blijft de doortocht van de stad Kortrijk nog steeds een flessenhals tussen de reeds aangepaste panden stroomopwaarts en stroomafwaarts deze stad. In 1997 is men, na jarenlange discussies en in toepassing van een protocol tussen de Vlaamse regering en de Stad Kortrijk, officieel gestart met de werken om deze flessenhals weg te werken. De vaststelling van bodemverontreiniging in het tracé van de werken en de noodzaak tot sanering van de site, zorgden ervoor dat de oorspronkelijke timing (voltooiing in 2003) niet meer haalbaar is. De afwerking is eerder te verwachten tussen 2005 en 2007.

De GOM - West-Vlaanderen blijft pleiten voor een prioritaire realisatie van het project. De huidige flessenhals is immers op meerdere vlakken nefast: op het gebied van de economie (beperking van de scheepvaart), van de waterbeheersing (risico op wateroverlast) en van de veiligheid (gevaar voor verzakken van kaden).

Wat betreft de spoorwegen kunnen we verwijzen naar de realisatie van het tienjarenplan 1996-2005. Een belangrijk element dat onze volle aandacht en steun verdient is de geplande capaciteitsuitbreiding op de relatie Zeebrugge-Gent. De ontwikkeling van de haven van Zeebrugge, gekoppeld aan de optie om zoveel mogelijk goederen via spoor (en waterweg) te vervoeren, noopt tot de aanleg van bijkomende sporen: een derde spoor tussen Dudzele en Brugge en een derde en vierde spoor tussen Brugge en Gent.

Uiteraard heeft de spoorbediening niet enkel te maken met de aanwezigheid van voldoende sporen. Daarnaast zijn er ook elementen zoals: snel en comfortabel rollend materieel, frequente verbindingen, aantrekkelijke stations en stationsomgevingen, vlotte overstap tussen trein en andere vervoermiddelen,....

Telecommunicatie

De telecomsector staat aan de vooravond van een periode van snelle ontwikkelingen en vergaande veranderingen, vergelijkbaar met wat de afgelopen decennia betekenden voor de computerindustrie. De GOM - West-Vlaanderen verwacht voor de sector een versnelde technologische innovatie, een groot aantal leveranciers die in de telecomsector stapt en een toevloed van nieuwe producten en diensten. Die zullen het leven van de bedrijfs-wereld en de consumenten op ingrijpende wijze veranderen.

De GOM - West-Vlaanderen volgt deze ontwikkelingen van nabij en bevordert de tijdige implementatie van de telecommunicatietoepassingen in onze provincie.

In het kader van de strategische alliantie tussen het havenbedrijf AG Haven Oostende en de NMBS werd nagegaan op welke manier zoveel mogelijk kan gebruikgemaakt worden van het glasvezelnetwerk dat de NMBS langs haar hoofdspoorlijnen heeft uitgebouwd. Het was in de eerste plaats de bedoeling om de haven van Oostende met zijn gebruikers, de industriegebieden in de achterhaven en de luchthaven aan te sluiten via dit glasvezelnetwerk. Dit leidde intussen tot Ensor, Electronic Network System of the Ostend Region.

Een hieraan verwant initiatief, waarin het West-Vlaamse durfkapitaalfonds Creafund participeert, is het project Oostende Teleport, waarvan het E-port Belgium call center hotel een onderdeel is. Bedoeling is werkposten te verhuuren aan bedrijven die hun eigen callcenter-activiteiten willen uitbesteden. In een eerste fase werd 70 miljoen BEF geïnvesteerd en op termijn wordt gemikt op de generatie van meer dan 100 nieuwe arbeidsplaatsen.

Inspelend op deze ontwikkelingen en ook op de aanwezigheid van het voorhanden zijnde ingenieurspotentieel dat jaarlijks afstudeert in West-Vlaanderen, besliste de telecommunicatiegroep Telfino 200 miljoen BEF te investeren in een nieuwe vestiging op het Oostendse bedrijventerpark Plassendale. In deze vestiging zullen uitsluitend nieuwe activiteiten op het vlak van e-commerce-netwerken en draadloze telecommunicatie worden ontwikkeld. Tegen eind 2000 zal de tewerkstelling in deze nieuwe vestiging 100 man bereiken.

Het ziet ernaar uit dat de telecomstrategie op middellange termijn voor de Oostendse regio opportuniteiten zal creëren om tot een nieuwe groep pool te evolueren.

Goedgekeurde projecten Europese programma's

In het gebied "Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied" (Poperinge, Ieper, Zonnebeke, Langemark-Poelkapelle, Houthulst, Lo-Reninge, Diksmuide, Veurne, Gistel, Oudenburg en Nieuwpoort, en een gedeelte van Middelkerke, Oostende en Bredene) is sinds eind 1995 het Europese **doelstelling 5b-programma** van toepassing. De **hoofddoelstellingen** zijn tweërlei : enerzijds het versterken van de tewerkstelling in de regio en anderzijds het verhogen van de **leefbaarheid** van de plattelandskernen van de Westhoek.

Voor de uitvoering van en het toezicht op het doelstelling 5b-programma werden twee comités opgericht, namelijk een **Managementcomité** en een **Toezihtcomité**. De comités worden bijgestaan door een Programma Management Eenheid (permanent secretariaat), waarvan de uitbouw en de coördinatie begin 1996 werd toegewezen aan de GOM - West-Vlaanderen. De Programma Management Eenheid is gehuisvest in het bedrijventercentrum te Veurne. Het Managementcomité 5b is hoofdzakelijk verantwoordelijk voor de goedkeuring van individuele projectvoorstellen, terwijl het Toezihtcomité meer het goede verloop bewaakt van de bijstandsverlening met het oog op het bereiken van de gestelde doelstellingen.

In het kader van het doelstelling 5b-programma Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied zijn **Europese middelen** beschikbaar voor een totaal bedrag van **circa 952 miljoen BEF**, waarvan 61,9% is voorzien vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), 11,8 % vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) en 26,3 % vanuit het Europees Oriëntatie en Garantie Fonds voor de Land- en tuinbouw (EOGFL).

De pers kreeg tekst en uitleg over de projecten en realisaties van het doelstelling 5b-programma. Werner Vens, voorzitter GOM - West-Vlaanderen en Jan Callens, adjunct-directeur-generaal GOM - West-Vlaanderen, luisteren aandachtig naar de uiteenzetting van Hans Desmyttere, verantwoordelijke voor het programmamanagement doelstelling 5b.

In 1999 werden 46 projecten (projectverlengingen en budgetverhogingen niet meegerekend) goedgekeurd voor een totaal bedrag van circa 147 miljoen BEF Europese middelen.

In 1999 werd door het Managementcomité 5b EFRO-steun toegewezen voor een totaal steunbedrag van **circa 65,5 miljoen BEF**. In het kader van de versterking van het economisch weefsel werden de projecten "Uitrustingswerken lokaal bedrijventerrein Kaaskerke te Diksmuide", "Communication Center Oostende" en "Uitrustingswerken regionaal bedrijventerrein FLV, fase 3" goedgekeurd. Ter ondersteuning van het kust- en plattelandstoerisme werd EFRO-steun toegekend aan het project "Renovatie van Appel-, Houtmarkt en Kaatsspelplein" te Veurne. Een onderzoek inzake een nieuw polyvalent visserij-scheepstype voor de kleine visserij" (vzw Cogito) werd onder de visserijmaatregel "kleine scheepswerven" goedgekeurd. Onder het zwaartepunt "Opleidingen en vorming" werd EFRO-steun toegekend aan de infrastructuurwerken voor de bouw van een hijscentrum. In het kader van de leefbaarheid van de kleine plattelandskernen werden twee nieuwe projecten goedgekeurd: "Dorpskernvernieuwing Houtem" en "Begeleidings-opdracht inzake een masterplan "wonen in de Westhoek"".

Ongeveer **41,8 miljoen BEF ESF-steun** werd toegewezen aan **diverse opleidingsdossiers**, zoals onder meer een opleiding in scheepsrenovatietechnieken aan de Amandine en de Vlaanderen XVII, opleidingen inzake toepassing van GMDSS-apparatuur voor de visserijsector, bedrijfsgerichte opleidingen in Noordermetaal, distance learning, opleidingen voor gidsen voor Diksmuide en de Westhoek, taal- en informaticaopleidingen (hooggespecialiseerde opleidingen), een arbeidsmarktonderzoek inzake de aansluiting van opleiding-arbeidsmarkt en integratie van moeilijk plaatsbare groepen over de periode 1999-2001, een behoeftenanalyse in de sectoren voeding, mechanica, bouw en personenverzorging en diverse opleidingen ter ondersteuning van de KMO's.

Nagenoeg **40,25 miljoen BEF EOGFL-steun** werd in 1999 door het Managementcomité toegewezen aan nieuwe land-, tuinbouw- en visserijprojecten. Voor heel wat landbouw- en enkele visserijprojecten werden verlengingen met budgetverhoging aangevraagd en toegewezen. Onder het zwaartepunt "bestendigen van land- en tuinbouw" werden twee nieuwe projecten goedgekeurd onder de

maatregel "praktijkgericht onderzoek en voorlichting", namelijk: "voorlichting en begeleiding van irrigatie voor groenten en aardappelen" en "aspecten van kwaliteitszorg bij land- en tuinbouwproducten", onder de maatregel "creatie van een landbouwcentrum" werden de volgende nieuwe projecten goedgekeurd: "demonstratieprojecten boomkwekerij en groenvoorziening", "begeleiding bij behandeling van afvalwater in groenteteelt", "begeleiding in de mestproblematiek", "begeleidingsproject Pocowest (Pootgoedcoöperatie Westhoek)" en "actualisatie van de inventarisatie van het agrarisch productiepotentieel". Onder de maatregel "agrobiedrijvencentrum - industriële mestverwerking - waterspaarbekkens" werden drie nieuwe projecten goedgekeurd: "oprichting infrastructuur Afcowest cv en Pocowest cv", en "Pinguin Onderzoek- en Ontwikkelingscentrum". Onder het zwaartepunt "visserij" werd één nieuw EOGFL-project goedgekeurd inzake toegepast visserijonderzoek en ontwikkeling, namelijk "de exploratie van de visserijmogelijkheden voor langoustines op de Fladen Grounds".

In totaal zijn er tijdens de volledige 5b-periode 1995-'99 **188 projecten goedgekeurd**. Alle middelen waren eind 1999 **toegewezen** aan concrete projecten. Voor de goedgekeurde projecten moesten alle vastleggingen gebeurd zijn voor de einddatum van 31 december 1999. Indien zou blijken dat daar niet werd aan voldaan, dan vervalt de toegewezen Europese steun. Daarom werden onder meer voor de meeste maatregelen reservedossiers goedgekeurd in het najaar 1999. Deze reservedossiers zullen pas effectief worden betoelaagd met Europese steun indien er onder de betrokken maatregel middelen zouden vrijkomen. De uitvoering van de werken en de daarmee gepaard gaande uitgaven kunnen nog lopen tot eind 2001.

Met het oog op de **ondersteuning van de levensvatbare activiteiten** in de textiel- en kledingsector en de **economische diversificatie van de regio** werd op 3 april 1996 door de Europese Commissie een bijkomend steunprogramma goedgekeurd voor het doelstelling 5b-gebied "Westhoek-Middenkust" in het kader van het Communautair Initiatief **RETEX** (reconversie textiel). De programmaperiode, die normaal liep van 16 mei 1995 tot en met 31 december 1997 werd met een nieuwe Beschikking van 20 november 1998 (die de Beschikking 3 april 1996 teniet doet) verlengd tot eind 1999. Naast de verlenging in de programmaperiode, werden eveneens reservemiddelen en indexeringsmiddelen toegewezen.

Het Retex-gebied omhelst het doelstelling 5b-gebied. De secretariaatsopdracht werd in het najaar van 1997 aan de GOM - West-Vlaanderen toegewezen. In het kader van het Communautair Initiatief Retex Westhoek-Middenkust zijn **circa 100 miljoen BEF** (2,478 miljoen EURO) Europese middelen beschikbaar, waarvan 69,7 % is voorzien vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en 30,3 % uit het Europees Sociaal Fonds (ESF).

In 1999 werd door het Managementcomité Retex **EFRO-steun** toegewezen voor een totaal steunbedrag van circa 7,2 miljoen BEF EFRO-steun. In het kader van het ondersteunen van de levensvatbare activiteiten van de textielsector werd het project "Communicatie technologie voor CAD-LECTRA" goedgekeurd en werd bijkomende steun verleend aan de projecten "Actualisering CAD-LECTRA" (meerkosten) en "basisonderzoek naar elementen die leiden naar innovatie in sponsweefsel". Wat de economische reconversie van de regio betreft, werd bijkomende steun toegekend aan het opleidingscentrum op Flanders Language Valley.

Circa 27,8 miljoen BEF **ESF-steun** werd in 1999 door het Managementcomité Retex toegewezen aan diverse opleidingsdossiers, zoals onder meer individuele beroepsopleiding in de textiel- en confectiesector, introductie van nieuwe technieken in de textielopleidingen, introductie informatica voor arbeiders in het bedrijf Clama, systematische opleidingsbehoefte in kleding- en confectiebedrijven, bedrijfsgerichte opleidingen in het bedrijf Schlegel over een nieuw product "nuovalon", bedrijfsgerichte opleiding "tapijt automotive" in Flanders Industries te Diksmuide, opleidingen voor de metaalsector, opleidingen in knelpuntenberoepen enz.

In totaal werden over de gehele Retex-periode 1995-'99 **35 projecten goedgekeurd**. Alle middelen waren toegewezen eind december 1999. Ook voor dit programma werden reservedossiers goedgekeurd, zowel voor EFRO- als voor ESF-maatregelen. Tot eind 1999 konden nog projecten worden vastgelegd, waarvan de uitvoering van de werken en de daarmee gepaard gaande uitgaven nog mogen lopen tot eind 2001.

Ongeacht het feit dat de acties van het huidige 5b- en Retex-programma op heden nog niet een volledige uitwerking hebben gekregen, is het duidelijk dat deze steunprogramma's voor de Westhoek en de Middenkust hun doel niet hebben gemist. De verbeterde sociaal-economische gegevens van de Westhoek maakten het moeilijk om nog-

maals een volwaardig Europees programma te verkrijgen vanaf het jaar 2000. Niet alle Westhoekgemeenten voldoen immers nog aan de plattelandscriteria (doelstelling 2) van de Europese Commissie. De regionale verschillen werden reeds afgevlakt via de vorige programma's.

Toch zal in de periode 2000-2005 in de Westhoek via een (laatste) Europees overgangsprogramma (het zogenaamd phasing out-programma of uitdovend programma) op degressieve wijze Europese steun kunnen worden gegeven aan de sociaal-economische ontwikkeling via maatregelen inzake bedrijfsomthaalinfrastructuur, promotie, toerisme en opleidingsinfrastructuur. Voor andere maatregelen (inzake landbouw en opleidingen) zal de Westhoek een beroep moeten doen op de horizontale steunmaatregelen van de Europese Commissie die in heel Vlaanderen gelden.

De kustzone daarentegen heeft wel nog een volwaardige erkenning gekregen als Europees doelstelling 2-gebied voor de periode 2000-2006. De erkenning werd voornamelijk verkregen vanuit de visserij- en de werkloosheidsproblematiek. Deze zone was opgenomen in het GOM-voorstel dat reeds in 1998 werd ingediend.

De GOM - West-Vlaanderen heeft zich kandidaat gesteld voor het verkrijgen van de programmamanagementopdracht voor de nieuwe Europese programma's in West-Vlaanderen.

Het stimuleringsprogramma voor de impulsregio Oostende-Blankenberge

De impulsregio Oostende-Blankenberge kreeg voor de periode 1991-'93 een enveloppe van 296,7 miljoen BEF toegewezen. Dit programma werd na meerdere verlengingen in 1999 definitief stopgezet. In het totaal werden er 22 overeenkomsten afgesloten en werd een globaal bedrag van 296,9 miljoen BEF aan projectpromotoren uitgekeerd.

Volgende tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde projecten.

Impulsprogramma regio Oostende - Blankenberge • Finaal overzicht van de gerealiseerde impulsprojecten

Projectnummer	Projectomschrijving	Uitgekeerd impulsbedrag (in BEF)
OB- 101/7	Uitrusting luchtvaartgebonden bedrijvenpark	42.200.800
OB- 102	Aanleg rolbaan	58.735.379
OB- 103	Uitbreiding Bedrijvensentrum Oostende	5.000.000
OB- 104	Bouw doorgangsgebouwencomplex	16.680.000
OB- 105	Uitrusting Industriezone Klokhofstraat, Oostende	17.900.000
OB- 106	Uitrusting Ambachtelijke zone Noord-Ede, Bredene	24.538.685
Subtotaal	LUIK INFRASTRUCTUUR	165.054.864
OB- 201	VDAB opleidingen werkzoekenden	44.026.986
OB- 202	VIZO middenstandsvorming	15.007.383
OB- 203	OCMW sociaal atelier Middelkerke	6.239.750
Subtotaal	LUIK OPLEIDING	65.274.119
OB- 301	Deelname in promotiefonds voor luchthaven Oostende	5.000.000
OB- 302	Milieu-Effecten-Rapport luchthaven Oostende	3.361.350
OB- 303	Economische Impactstudie Oostendse havenrenovatie	7.497.000
OB- 304	Buitenschoolse kinderopvang	2.500.000
OB- 305	Impulsfonds bedrijfsbegeleiding	1.948.010
OB- 306	Uitrusting Uitkerkse polder te Blankenberge	6.000.000
OB- 307	Reconversiemogelijkheden voor de landbouw	1.925.000
OB- 308	Aquacultuurproject	800.000
OB- 309	Renovatie van de Pier te Blankenberge	21.600.000
OB- 311	Tussenkoms in voorlopig management Haven Oostende	11.000.000
OB- 312	Modernisering visfileerdercentrum Oostende	2.998.410
OB- 313	Promotie luchthavengebonden bedrijvenpark	1.905.560
Subtotaal	LUIK SPECIFIEKE ACTIES	66.535.330
ALGEMEEN		296.864.313

Evolutie van GOM-initiatieven in de industriële en dienstensectoren

Transportzone Zeebrugge (TZZ)

Transportzone Zeebrugge (TZZ) nv ontstond in 1982 met als duidelijk omschreven doelstelling: terreinen ter beschikking stellen uitsluitend voor de vestiging van transport- en havengebonden activiteiten die geen directe binding hebben met het water, maar wel voeling met de haven.

Met steun van het Vlaamse Gewest werd de derde fase van de infrastructuurwerken in de tweede helft van 1999

afgewerkt. In de loop van het jaar werden vier grote projecten gerealiseerd door ECS European Containers, Tracto, Middlegates Europe en Immo Wendi. Inmiddels vestigden 31 bedrijven zich op de Transportzone, met een totale tewerkstelling van ruim 650 arbeidsplaatsen.

In samenwerking met de WVI is inmiddels de vierde en voorlopig laatste uitbreidingsfase in voorbereiding. Deze uitbreiding van 11 ha is gepland in zuidelijke richting langs de Baron de Maerelaan.

Beheersmaatschappij van het internationaal transportcentrum LAR

De activiteiten op het internationaal transportcentrum LAR evolueren positief: de tewerkstelling en het aantal geleverde prestaties blijven er toenemen.

Naast het veiligstellen van de uitbreidingsmogelijkheden van de LAR, besteedt de beheersmaatschappij blijvende aandacht aan initiatieven ter bevordering van de werking van de spoorterminal. Ook de verspreiding van de naam-bekendheid en het onderhouden van nauwe contacten met de lokale en centrale douanebesturen behoren tot de aandachtspunten.

Flanders Vegetables Export cv

De uitvoer van verse groenten en fruit is voor de provincie West-Vlaanderen een erg belangrijke activiteit maar is sterk gericht op de ons omringende landen. De GOM - West-Vlaanderen startte enkele jaren geleden, samen met het Provinciaal Tuinbouwcomité, de Veiling REO en het Provinciaal Verbond van Exporteurs van groenten en fruit, een initiatief met als doel de export te stimuleren naar moeilijkere markten. In eerste instantie was deze actie gericht op Groot-Brittannië en later, overigens met meer succes, ook op Oost-Europa. In 1999 werd door Flanders Vegetables Export cv, 5,4 mln ton groenten en fruit uitgevoerd, vooral naar Letland, Litouwen, Rusland en Groot-Brittannië. Dit is een daling ten aanzien van het jaar voordien, vooral als gevolg van de moeilijke economische toestand in Rusland. De meest gevraagde producten in 1999 waren appels, peren en tomaten.

De Hallen Kortrijk cv

In 1999 veranderde de naam van de vennootschap in cvba Kortrijk Xpo. Uit een marktonderzoek was gebleken dat de oude benaming een grote rem was op de verdere versterking van het imago als een centrum voor beurzen en tentoonstellingen.

In 1999 stonden 34 beurzen op het programma waarbij vijf nieuwkomers.

In het najaar werd ook de zesde expohalle in gebruik genomen. In samenwerking met gebuur Kinopolis kwamen tot een efficiënter gebruik van de parkings en tot een herorganisatie van de verkeerscirculatie binnen de Hallencampus.

De aanzet werd ook gegeven voor de herlokalisatie van het business center dat in het komende jaar moet gerealiseerd worden in een kantorencomplex dat meerdere initiatieven zal samenbrengen.

Kortrijk Xpo opende in 1999 haar zesde expohalle.

5

Socio-economische gegevensbank voor de provincie

West-Vlaanderen 2010: een strategie voor het volgende decennium

In 1990 werd de studie "West-Vlaanderen 2000 - Een strategie voor economische ontwikkeling" opgemaakt in opdracht van de Provincie West-Vlaanderen.

De raad van bestuur van de GOM - West-Vlaanderen heeft het initiatief genomen om tien jaar later in het perspectief van de gewijzigde socio-economische omstandigheden, een nieuwe studie te ondernemen.

De studie heeft als doelstelling een strategische visie uit te werken voor het jaar 2010. De studie start met een prognose van de bevolking, gezinnen, beroepsbevolking, woningbehoeften, vraag en aanbod op de arbeidsmarkt enz. voor de komende tien jaar.

Deze studie wordt begeleid door een ondersteuningsgroep van topmensen uit de sociale organisaties (werkgevers en werknemers), onderwijs en een aantal onafhankelijken uit de handels- en dienstensector. Daarenboven wordt een beroep gedaan op specialisten voor de behandeling van specifieke topics zoals tuinbouw, pro-actief milieubeleid, toerisme enz.

Veel aandacht gaat ook naar de noodzakelijke omgevingsfactoren ter verbetering van de industriële en handels- en dienstensector. Hier denken we aan bedrijventerreinen, telecommunicatie, verbindingen, wegen, waterwegen, spoorwegen, zee- en luchthavens, onderwijsvormen enz.

Een bijzonder hoofdstuk is gewijd aan "hoe toekomstgericht zijn onze sectoren?". Speciale hoofdstukken handelen over toerisme, land- en tuinbouw en pro-actief milieubeleid.

Dit geheel van basisanalyses moet leiden tot een sterkte/zwakte-analyse en het uitstippelen van een strategie.

inhoud

West-Vlaanderen 2010: een strategie voor het volgende decennium

Conjunctuuranalyse

Subregionale gegevens over toegevoegde waarde en bruto regionaal product

Inventarisatie bedrijventerreinen en toekomstige behoeften

Tewerkstelling en werkloosheid

Bevolking en bevolkingscomponenten

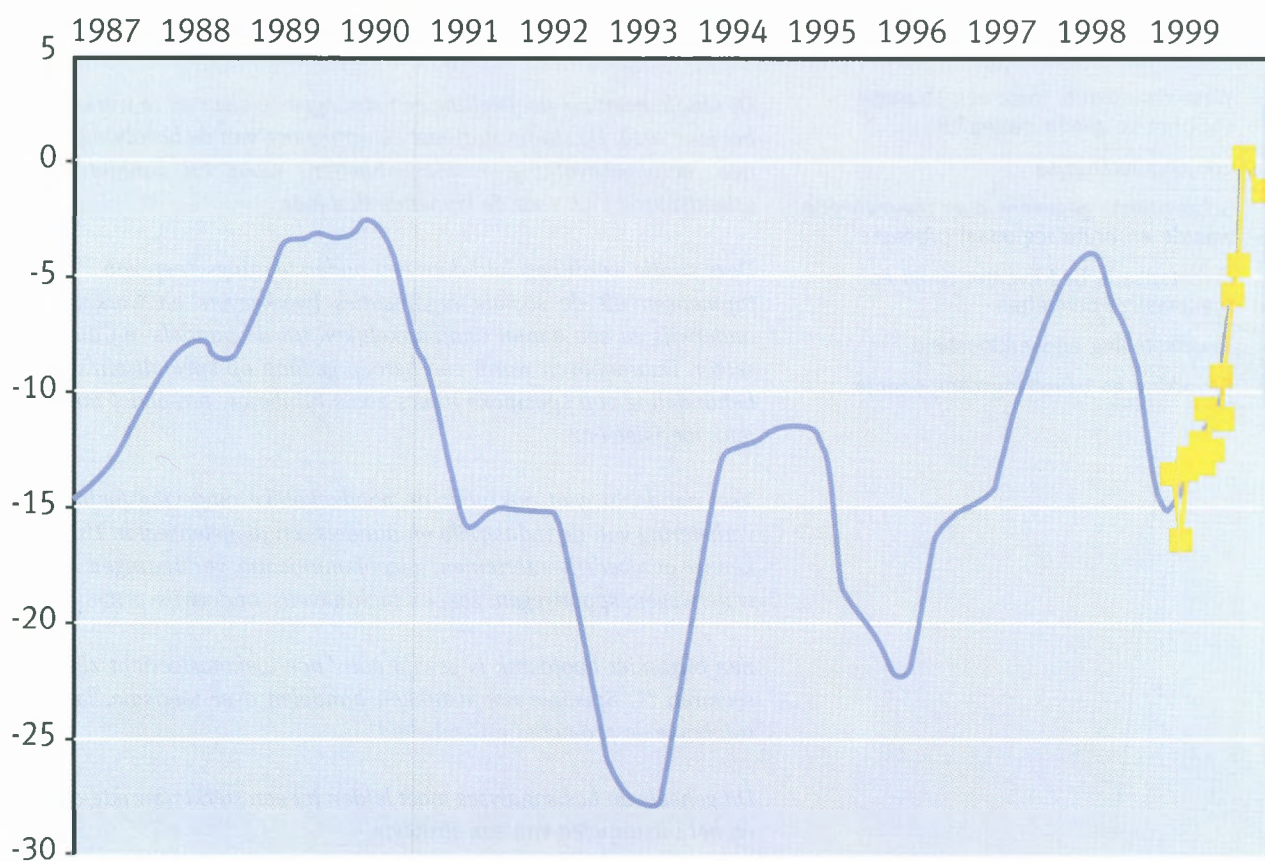
Conjunctuuranalyse

In het kader van de analyse en de opvolging van de economische toestand in haar provincie worden enkele conjunctuurindicatoren nauwgezet bijgehouden. Ten eerste zijn er de arbeidsmarktindicatoren: de evolutie van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden, de niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar en de lopende werkaanbiedingen. Vervolgens worden de beschikbare indicatoren van vraag en aanbod op het niveau van West-Vlaanderen onderzocht, met name de omzet en de investeringen van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen, het elektriciteitsverbruik onder hoogspanning en de evolutie van het maandelijks aantal woningen waarvoor een bouwvergunning wordt afgeleverd.

In de loop van 1999 verbeterden de brutowaarden van de synthetische conjunctuurcurve (Nationale Bank) continu. In november 1999 werd de brutowaarde zelfs voor het eerst sinds lange tijd opnieuw positief; in december viel de brutowaarde enigszins terug. In de loop van 1999 nam het optimisme bij de West-Vlaamse ondernemers dus gestadig toe. De afgevlakte curve, die met enkele maanden vertraging berekend wordt, is in 1999 continu gestegen. Na de dalende trend van 1998 bevonden we ons in 1999 opnieuw in een opgaande conjunctuur.

Synthetische
conjunctuurcurve
(Nationale Bank)
van West-Vlaanderen,
1987-'99.

bruto ■
afgevlakt —

Subregionale gegevens over toegevoegde waarde en bruto regionaal product

Een van de maatstaven om de economische sterkte van de West-Vlaamse bedrijvigheid te meten is het bruto regionaal product. Deze indicator geeft namelijk weer welke toegevoegde waarde de ingezeten productie-eenheden realiseren en omvat dus de productieve activiteiten die in West-Vlaanderen plaatsvinden. Deze gegevens zijn verkrijgbaar bij het Instituut voor de Regionale Rekeningen (INR). Jaarlijks wordt de evolutie van het bruto regionaal product voor West-Vlaanderen, zowel globaal als per inwoner, geanalyseerd. Ook de evolutie van het West-Vlaamse bruto regionaal product per subsector wordt hierbij onderzocht.

Inventarisatie bedrijventerreinen en toekomstige behoeften

Een wezenlijk element in de economische streekontwikkeling is de systematische uitbouw van bedrijventerreinen. Er moet dan ook permanent een voldoende en gediversifieerd aanbod bouwrijpe gronden op de markt zijn. Het aanbod van bedrijventerreinen in de provincie wordt dan ook continu opgevolgd door de GOM - West-Vlaanderen. Sinds geruime tijd beheert de GOM - West-Vlaanderen in een databank de beschikbaarheid en de verkopen van gronden op bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. De GOM - West-Vlaanderen houdt hierbij niet alleen rekening met de initiële verkopen (van terreinbeheerder naar bedrijf), maar ook met de doorverkopen (tussen bedrijven). Daarnaast worden voor alle bedrijventerreinen en de bedrijven die erop gevestigd zijn, diverse kwalitatieve en kwantitatieve gegevens bijgehouden en op systematische basis geactualiseerd. Deze gegevens dienen onder meer voor de analyse van het aanbod en de vraag naar gronden op bedrijventerreinen. Sinds 1998 houdt de GOM - West-Vlaanderen een gedeelte van de gegevens bij in een GIS-omgeving. Zij heeft daartoe de opdracht gekregen van de Vlaamse overheid.

De verzamelde gegevens kunnen ook gebruikt worden als basis voor de raming van toekomstige behoeften inzake bedrijventerreinen. De GOM - West-Vlaanderen heeft in 1999 dergelijke oefening uitgevoerd voor de periode tot 1 januari 2007 en de resultaten vergeleken met de standpunten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het is namelijk zo dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor elke provincie een bepaald pakket aan bedrijventerreinen voorziet voor de periode tot 1 januari 2007. Het onderzoek kwam tot het besluit dat het pakket van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op één voorwaarde verzoenbaar is met de benadering van de GOM. Deze voorwaarde is dat het pakket van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen enkel en alleen gebruikt wordt voor de realisatie van bedrijventerreinen en dat men het niet aanspreekt bij regularisaties en uitbreidingen van bedrijven buiten bedrijventerreinen. Men stelt echter vast dat de Vlaamse overheid dit pakket wél aanspreekt voor deze bedrijven buiten bedrijventerreinen. Er is dus een conflict. Het onderzoek is gepubliceerd in "West-Vlaanderen Werkt", nummer 5, 1999.

Tewerkstelling en werkloosheid

De gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid over de bezoldigde werkgelegenheid is elk jaar met een aanzienlijke vertraging ter beschikking.

Toch wenst de GOM - West-Vlaanderen op een snelle manier inzicht te krijgen in de voornaamste trends in de industriële tewerkstelling, zowel globaal, per sector als per grootteklasse. Zij organiseert daarom elk jaar een enquête bij de West-Vlaamse industriële bedrijven met minstens vijf tewerkgestelden waarbij gevraagd wordt naar de tewerkstelling op 31 december van het voorbije jaar.

De GOM - West-Vlaanderen verzamelt en analyseert ook diverse tewerkstellingsstatistieken van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en de Rijksdienst voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ). Ook de statistieken van het aantal niet-werkende werkzoekenden, van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, worden nauwkeurig bijgehouden en geanalyseerd. Op die manier heeft de GOM - West-Vlaanderen een zicht op de sociaal-economische toestand van alle West-Vlaamse gemeenten.

Bevolking en bevolkingscomponenten

De gegevens van het Rijksregister over de loop van de bevolking in het afgelopen jaar in de gemeenten, worden door het NIS ten vroegste in de maand april ter beschikking gesteld. De GOM - West-Vlaanderen voert daarom elk jaar in januari een enquête bij de West-Vlaamse gemeentebesturen waarbij zij vraagt hoe groot de bevolking was op 1 januari en 31 december van het voorbije jaar. Om een inzicht te verkrijgen in de oorzaken van de toe- of afnames van de bevolking, vraagt zij ook naar de verschillende bevolkingscomponenten, met name de geboorten, sterfte, in- en uitwijkingen in het afgelopen jaar. Zo wordt reeds zeer vroeg inzicht verkregen in het feit of de bevolkingsevolutie haar oorzaak vindt in geboorteoverschotten of -tekorten en/of vestigings- of vertrekoverschotten. Deze informatie kan van fundamenteel belang zijn bij het maken van bevolkings- en gezinsprognoses op gemeentelijk vlak.

Grensoverschrijdende samenwerking

Interregprogramma's

Nord - Pas-de-Calais

In het kader van het Interregprogramma Nord - Pas-de-Calais/West-Vlaanderen organiseert de GOM - West-Vlaanderen samen met haar partner de "Chambre de Commerce et d'Industrie Nord-Pas de Calais" een project dat vooral gericht is op de stimulering van de grensoverschrijdende toelevering. Op deze wijze zetten beide organisaties een samenwerking verder die sinds het begin van de jaren negentig aanleiding gaf tot diverse manifestaties zoals contactdagen, bedrijfsbezoeken en dergelijke meer. Het programma van 1999 beperkte zich tot een aantal gezamenlijke initiatieven naar aanleiding van de organisatie, van een groepsstand op de toeleveringsvakbeurs Migest te Parijs:

- de deelnemers van de beide groepsstands werden met hun technische mogelijkheden vermeld in een speciale gezamenlijke catalogoog die gratis werd uitgedeeld aan alle bezoekers;
- de bezoekers konden met hun vragen naar informatie over de toeleveringsmogelijkheden in beide regio's terecht in een gezamenlijke promotiestand van beide partners;
- tijdens de vakbeurs werden er systematisch contacten georganiseerd tussen de deelnemers aan beide stands met het oog op eventuele samenwerking.

inhoud

Interregprogramma's

De bedrijventra in Slovakije,
Hongarije en Zuid-Afrika

Zeeland

Toeleveren en uitbesteden

Het project "Toeleveren en uitbesteden" is het resultaat van een intense samenwerking tussen de GOM's van Oosten van West-Vlaanderen en de Kamer van Koophandel van Zeeland. Het project bestaat uit drie activiteiten die elk als doel hebben de grensoverschrijdende toelevering te stimuleren.

- De verspreiding van toeleveringsaanbiedingen via "Toeleveren Vandaag" is een eerste activiteit. Dit houdt in dat een nummer van dit vaktijdschrift van de Vlaamse GOM's, dat voor een groot gedeelte bestaat uit toeleveringsaanbiedingen van Vlaamse bedrijven, wordt aangevuld met een specifiek katern met aanbiedingen van bedrijven uit Zeeland. Dit speciaal nummer wordt dan gratis toegestuurd naar een 4.000-tal bedrijven in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland.
- Een tweede activiteit "Doorlichting en bezoek aan uitbesteders" houdt in dat een aantal groepssbezoeken van toeleveringsbedrijven aan goed uitgekozen uitbesteders wordt georganiseerd. In 1999 werden zo twee bezoeken georganiseerd, namelijk op 13 april 1999 aan de Epsi nv te Temse en op 8 december 1999 aan Donaldson nv te Brugge. Telkens namen een 20-tal bedrijven deel aan dit bezoek.
- En tenslotte is er de contactdag, de derde activiteit, die plaats had op 17 november 1999 te Sas-van-Gent. Op deze contactdag stelden een zestigtal bedrijven uit de drie provincies hun toeleveringsmogelijkheden tentoon. Aankopers uit Zuid-West-Nederland en uit Vlaanderen bezochten de contactdag die werd afgesloten met een toespraak door W. De Pril, gedelegeerd-bestuurder van Flanders Drive, over de noodzaak tot clustering in de toeleveringssector.

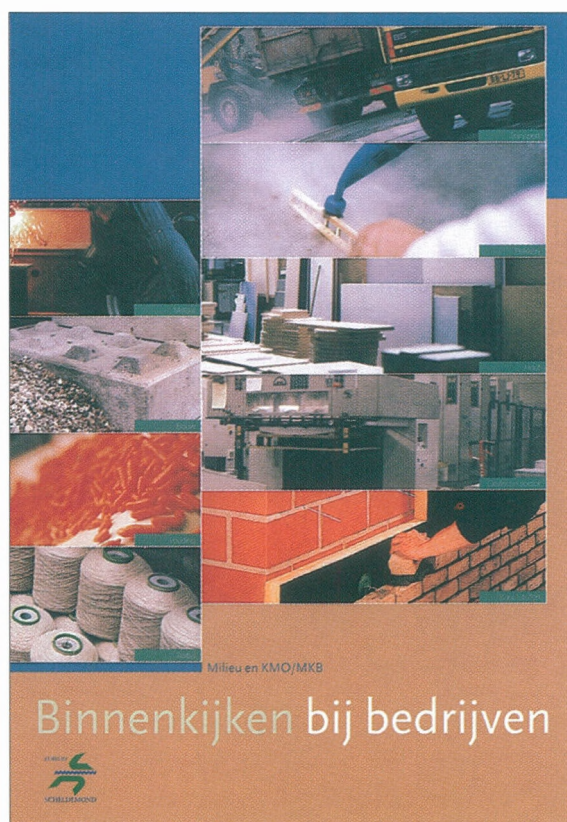
Milieu en KMO/MKB in de Euregio Scheldemond

Het Interregproject "Milieu en KMO/MKB in de Euregio Scheldemond", uitgevoerd in de periode 1997-'99 door de GOM - West-Vlaanderen in samenwerking met de GOM - Oost-Vlaanderen en Syntens Zeeland, had tot doel om kleine en middelgrote industriële bedrijven uit deze drie provincies te stimuleren om milieuvriendelijker te gaan produceren. Via informatienamiddagen en een doorlichting van de milieuaspecten en -effecten van de globale bedrijfsvoering beoogde het project de deelnemende bedrijven aan te sporen tot het invoeren van schone

technologieën, afval- en emissiepreventie en algemene milieuzorg.

Tijdens dit project werden circa 130 KMO-bedrijven uit negen verschillende sectoren individueel doorgelicht. In 1999 werden de grafische sector, de industriële bakkerijen en de transportsector benaderd.

Voor de grafische sector werd aandacht besteed aan mogelijkheden om het isopropylalcoholverbruik bij offsetdrukken te beperken. Tevens werden de hergebruikmogelijkheden van resten inkt of oplosmiddel bekeken. In totaal werden 13 drukkerijen doorgelicht waarvan vijf West-Vlaamse bedrijven. Aan een aantal bedrijven werd een individueel spreekuur aangeboden over de mogelijkheden en de haalbaarheid van de computer-to-film en de computer-to-plate technologie.

'Milieu en KMO/MKB in de Euregio Scheldemond' eindigde met een milieuronde in het Interreggebied. Drie bedrijven die via het project een aantal milieumaatregelen realiseerden stelden de resultaten in hun onderneming voor.

Bij de sector industriële bakkerijen omvatte een eerste informatieve workshop als thema's: preventie van verpakking, het rationeel energiegebruik in ovens en de monitoring van afval- en emissiepreventie. Aansluitend werden tien bedrijven - waarvan vier West-Vlaamse - individueel doorgeleefd. Bij drie bakkerijen werd een energiemeting uitgevoerd op de ovens om de mogelijkheden naar een optimalisatie van het energieverbruik na te gaan.

Voor de transportsector werden de aspecten bodemverontreiniging, het reinigen van vrachtwagens, het invoeren van een milieuzorgsysteem en het verzekeren van milieurisico's behandeld. Vervolgens werden 14 individuele doorlichtingen bij transportbedrijven uitgevoerd waarvan zeven bij West-Vlaamse bedrijven.

In 1999 werd ook een clusterproject opgestart in de voedingssector. Dit project handelt over "Hergebruik-mogelijkheden van gezuiverd huishoudelijk afvalwater in de industrie", en is een samenwerkingsverband tussen Aquafin, de Universiteit Gent en twee West-Vlaamse groenteverwerkende bedrijven.

Ter afsluiting van het project werd een milieuronde in het Interreggebied georganiseerd. Bij drie bedrijven die via het project een aantal milieumaatregelen hebben gerealiseerd werden de resultaten in het bedrijf voorgesteld. Ook het clusterproject werd toegelicht op de Universiteit Gent. Op het einde van de rondrit werd tijdens de receptie in aanwezigheid van de kabinetschef van de minister van Leefmilieu de brochure "Binnenkijken bij bedrijven" voorgesteld. Deze brochure illustreert de aanpak en de resultaten van het project door middel van toelichtingen en bedrijfsgetuigenissen uit de negen verschillende sectoren

die tijdens het project werden benaderd. Via deze brochure wordt gerekend op een ruimere verspreiding van de resultaten van het project en op een multiplicatoreffect van succesrijke milieumaatregelen.

De concrete acties van enkele bedrijven naar aanleiding van hun deelname aan het project "Milieu en KMO/MKB in de Euregio Scheldemond" tonen aan dat, mits voldoende motivatie en begeleiding, een positieve mentaliteit tegenover milieuzorg bij KMO's kan gecreëerd worden.

De bedrijvencentra in Slovakije, Hongarije en Zuid-Afrika

Reeds in 1997 vroeg het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Europa Economie, aan de GOM - West-Vlaanderen om de begeleiding op zich te nemen van een nieuw op te richten bedrijvencentrum in Slovakije.

Als locatie voor het bedrijvencentrum werd gekozen voor Martin, een stad in het noordwesten van Slovakije op de as Bratislava-Krakow.

Dit project wordt gefinancierd door zowel de Vlaamse overheid, de Slovaakse partner (de Stad Martin) als het Europese PHARE-programma.

Na de vertraging in 1998 ten gevolge van de uitblijvende goedkeuring van de haalbaarheidsstudie werd de uitvoering van dit project in 1999 opnieuw geconfronteerd met een oponthoud vermits het nationale PHARE-programma voor Slovakije pas eind 1999 door de Europese Commissie werd goedgekeurd.

Dit project zal bijgevolg pas in 2000 daadwerkelijk uit de startblokken kunnen schieten.

Het jaar 1999 was het eerste volledige werkingsjaar van het bedrijvencentrum te Kaposvar, een stad in Hongarije dicht bij het Balatonmeer, op ongeveer 150 km van de hoofdstad Budapest. Dit bedrijvencentrum is een realisatie van de GOM - West-Vlaanderen die handelde in opdracht van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Economie en de LEA (Local Enterprise Agency). De belangstelling van de starters uit de regio was van in het begin erg groot zodat eind 1999 alle zes werkplaatsen en het grootste gedeelte van de kantoren volzet waren.

In november 1996 werd een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen Vlaanderen en de Republiek Zuid-Afrika. Een van de projecten in het kader van deze samenwerking behelst de realisatie van een bedrijvencentrum en opleidingscentrum voor kleine ondernemingen te Botshabelo, nabij Bloemfontein, in de provincie Vrijstaat.

Als partners nemen aan Vlaamse zijde deel:

- de GOM - West-Vlaanderen (voor het luik bedrijvencentrum);
- het Vormingsinstituut voor KMO (voor het luik opleidingscentrum);
- het NCMV Internationaal als coördinator.

Aan Zuid-Afrikaanse zijde is de hoofdparticipat de overheid van de provincie Vrijstaat.

Op 27 oktober 1999 vond in aanwezigheid van een delegatie uit Vlaanderen de officiële lancering plaats van het project, dat de naam Botshabelo Entrepreneurial Development Center (BEDC) meekreeg. Na de aanstelling van een management en een raad van beheer en na de beëindiging van de renovatiewerken aan het gebouwencomplex, wordt de operationale start van het bedrijvencentrum-opleidingscentrum verwacht in het voorjaar van het jaar 2000.

Samenwerking, externe relaties en documentatie

inhoud

Doorstroming

Samenwerking met andere streekontwikkelingsorganen

Algemene informatievergadering

Voordrachten

Publicaties

Doorstroming

De directie en stafleden van de GOM - West-Vlaanderen maken deel uit van diverse commissies, verenigingen of organismen of zijn met raadgevende stem betrokken bij de werking ervan, met het oog op samenwerking en coördinatie op het sociaal-economische vlak. De permanente confrontatie met de dagelijkse problematiek op vele terreinen van de overheids- en de privé-sector laat toe het studie-, conceptie- en promotiewerk in te passen in de concrete realiteit, het op een breed vlak uit te dragen en versnippering van inspanningen te vermijden en vanaf de basis de noodzakelijke coördinatie te verzekeren.

Vertegenwoordigers van de GOM - West-Vlaanderen zijn actief in de volgende verenigingen:

Intercommunale verenigingen

- Leiedal sv, raad van bestuur (Kortrijk);
- West-Vlaamse Intercommunale voor Economische Expansie, Huisvestingsbeleid en Technische Bijstand (WVI) , lid raad van bestuur en directiecomité (Brugge).

Beheer en advies aan onderwijsinstellingen

- Vormingsinstituut KMO, raad van beheer (Brugge);
- Postuniversitair Centrum West-Vlaanderen (PUC), raad van beheer en directiecomité (Brugge), Werkgroep Wetenschappen en Toegepaste Wetenschappen.

Organen, werkgroepen en commissies in verband met ontwikkelingswerk

- FFIO (Dienst Investeren in Vlaanderen) (Brussel);
- Interregio vzw, raad van beheer (Brussel);
- Bedrijvencentrum Regio Brugge nv, raad van bestuur;
- Bedrijvencentrum Regio Kortrijk nv, raad van bestuur;
- Bedrijvencentrum Regio Oostende nv, raad van bestuur;
- Bedrijvencentrum Regio Roeselare nv, raad van bestuur;
- Bedrijvencentrum Regio Waregem nv, raad van bestuur;
- Bedrijvencentrum Regio Westhoek nv, raad van bestuur;
- Bedrijvenpark Wingene nv, raad van bestuur;
- Centrum voor Begeleiding van Ondernemingen, raad van bestuur;
- Provinciale Themacommissie Economie, Brugge;
- Beheerscomité van het Researchpark Kortrijk;
- Adviescommissie Tewerkstelling Industrie en Economie van de stad Oostende (ACTIE);
- Westvlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd, raad van beheer (Beernem);
- Flanders Vegetables Export cv, raad van beheer;
- Technologisch Instituut Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging : Genootschap Biotechnologie (Antwerpen);
- Coördinatiecomité GIMV Vlaamse GOM's;
- Toezichtcomité "5b, Pesca, Retex, Leader II";
- Managementcomité "Retex";
- Managementcomité "5b";
- LPO (Luchthaven Promotie Oostende), raad van beheer (Oostende);
- Provinciale Werkgroep voor Huisvesting (Brugge);
- Centrum voor Kwaliteitszorg West-Vlaanderen, raad van beheer;
- Studiecomité Leie en Bijkanalen (Kortrijk);
- Conferentie voor Regionale Ontwikkeling in Noordwest-Europa (Brugge), raad van bestuur (CRONWE);
- Organisatiecomité "Forum for Applied Biotechnology";
- Werkgroep Euregio Scheldemond (Middelburg, Gent, Brugge);
- Werkgroep en Stuurgroep Interreg West-Vlaanderen/Nord - Pas-de-Calais (Brugge, Rijsel);
- Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk (IICK);
- Charter 99, Zuidwest-Vlaamse economische samenwerking (Kortrijk), adviseur raad van bestuur; Adviesraad Omgeving; Evaluatiecommissie Milieuverklaring Adviesraad Research;

- RISO (Regionaal Instituut voor de Samenlevingsopbouw) (Brugge), algemene vergadering;
- Stichting Dirk Frimout, raad van bestuur en directiecomité;
- Dirk Frimout Centrum nv, Centrum voor de dynamiek van de aarde en de ruimte, raad van beheer;
- Coördinatiecommissie Arbeidsmarkt Euregio Scheldemond;
- West-Vlaamse overleggroep van EURES (Kortrijk);
- Streekplatform regio Kortrijk vzw;
- Streekplatform van het arrondissement Brugge vzw;
- Streekplatform Westhoek vzw;
- Streekplatform Roeselare-Tielt vzw;
- Streekplatform arrondissement Oostende vzw;
- Centrumraad Vormingsinstituut KMO's Veurne.

Commissies in verband met leefmilieu

- Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (Roeselare);
- Coördinatiegroep Milieubeheer Energik (Antwerpen);
- Adviesraad IFEST (International Trade Fair for Environmental & Safety Technologies) (Gent);
- Werkgroep Milieu "Internationale Scheldefaculteit" (Vlissingen);
- Bekkencomité De IJzer;
- Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek, raad van beheer (Oostende);
- Milieu Overleg Luchthaven Oostende (MOLO);
- Overlegplatform Provincie-Intercommunales Huisvuilverwerking;
- Redactieraad Ecotips;
- Studiesyndicaat voor Autorecyclage STAR vzw;
- Stuurgroep Economie van de Commissie Evaluatie van de Milieu-Uitvoerings-Reglementering (CEM).

Commissies in verband met toerisme

- Adviesraad voor Toerisme, Stad Brugge;
- Coördinatiegroep "Recreatie en Toerisme" van Euregio Scheldemond.

Commissies in verband met informatie

- Redactieraad van "West-Vlaanderen Werkt" (Brugge);
- Redactieraad van "Toeleveren Vandaag" van de Vlaamse GOM's;
- Redactieraad van "Zeebrugge News" APZI (Zeebrugge);
- Redactieraad van "Flanders' Business Newsletter" (Vlaamse GOM's, FFIO, Vlaamse regering).

Commissies in verband met ruimtelijke ordening, transport, energie

- Raad van Advies De Lijn, West-Vlaanderen (Oostende);
- Vlaamse Commissie Ruimtelijke Ordening (VLACORO);
- Transportzone Zeebrugge nv, raad van bestuur;
- Beheersmaatschappij Internationaal Transportcentrum LAR cv, raad van bestuur (BITLAR);
- Bijzondere verkeerscommissie wegontsluiting Zeebrugge;
- AG Haven Oostende, raad van beheer;
- Opvolgingscommissie Leie-Kortrijk;
- Werkgroep Convenant Leiedoortocht Kortrijk;
- Stuurgroep Mobiliteitsplan West-Vlaanderen;
- Rijn-Schelde-Delta project: Begeleidingsgroep en klankbordgroep; werkgroep bedrijventerreinen;
- Afbakening regionaalstedelijk gebied Kortrijk, ambtelijke werkgroep;
- Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Hooglede, ambtelijke werkgroep;
- Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Izegem, ambtelijke werkgroep;
- Bijzondere verkeerscommissie wegontsluiting kustzone.

Vaste medewerking aan wetenschappelijke instellingen

- Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek (IZWO), raad van beheer (Oostende);
- Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), raad van beheer (Oostende).

Samenwerking met andere streek-ontwikkelingsorganen

Intercommunales

Vertegenwoordigers van de GOM - West-Vlaanderen zeten in de raden van bestuur van Leiedal en de West-Vlaamse Intercommunale WVI (voorheen WIER, WIH en WITAB). Tijdens deze, maar ook in meer informele vergaderingen worden in gemeenschappelijk overleg belangrijke initiatieven en problemen aangepakt die tot intense samenwerking en directe resultaten leiden. Zo stonden in 1999 vooral centraal : de problematiek van de zonevreemde bedrijven, de uitrusting van diverse bedrijventerreinen, de ontwikkeling van het Innovatie- en Incubatiecentrum op de Kortrijkse researchzone, de Leiedoortocht te Kortrijk, de luchtvaartgebonden bedrijventone te Oostende en tal van andere initiatieven.

Streekplatformen in West-Vlaanderen

In uitvoering van het Besluit van 20 juli 1994 van de Vlaamse regering werden in West-Vlaanderen vijf streekplatformen opgericht en erkend. Concreet verwacht de Vlaamse regering dat een streekplatform van een bepaalde regio een consensus bereikt omtrent een streekvisie waarin een aantal strategische hefboomen van de regio worden bepaald. Op basis hiervan kan dan een streekcharter worden opgesteld. Dit is een gemeenschappelijke intentieverklaring waarin het streekplatform en de Vlaamse regering hun medewerking toezeggen aan de verwezenlijking van deze strategische hefboomen.

In 1999 was de werking van de vijf West-Vlaamse streekplatformen als volgt:

Streekplatform van het arrondissement Brugge

De werking van het streekplatform van het arrondissement Brugge was in 1999 in eerste instantie gericht op de verdere uitwerking van de streekvisie en meer specifiek de hefboomen voor de regio zoals deze door het streekplatform waren goedgekeurd. Op 21 september 1999 kreeg een delegatie van het streekplatform de gelegenheid de visie en de hefboomen te verdedigen voor de stuurgroep vernieuwd regionaal economisch beleid.

Rebak (Regionaal Beleidscomité Arrondissement Kortrijk)

Op basis van de reeds opgestelde streekvisie werd in 1998 een strategisch plan opgesteld waarin 14 hefboomprojecten werden gedefinieerd. De Vlaamse regering keurde in 1999 dit strategisch plan en het bijhorend charter goed. Rebak richtte per hefboomproject een werkgroep ad hoc op. De GOM - West-Vlaanderen neemt actief deel aan zeven van de twaalf werkgroepen.

Streekplatform van het arrondissement Oostende

De activiteiten van het streekplatform arrondissement Oostende waren in 1999 eerder beperkt : door afwijkende visies over sommige essentieel geachte hefboomen kon tussen de levende krachten van de regio voorlopig geen brede consensus rond het ontwerp streekcharter bereikt worden.

Streekplatform van de Westhoek

Nadat eind 1998 de studie "Ontwerp van de socio-economische beleidsvisie voor de Westhoek" werd voorgesteld, werd dit ontwerp in 1999 getoetst aan de visies van de specifieke actoren. Ook werd een aanzet gegeven voor het distilleren

van concrete hefboomprojecten. Hiervoor werden specifieke werkgroepen opgericht (bijvoorbeeld inzake arbeidsmarkt en mobiliteit) en bestaande actoren geraadpleegd onder meer inzake toerisme en sociale economie.

Streekplatform Roeselare-Tielt

In 1999 werd het streekcharter tussen de Vlaamse regering en het Streekplatform Roeselare-Tielt ondertekend. De prioritaire hefbomen worden in verschillende werkgroepen uitgediept.

Andere Vlaamse GOM's

De administrateurs-generaal van de vijf Vlaamse GOM's onder het voorzitterschap van prof. dr. Norbert Vanhove houden regelmatig overleg rond initiatieven van gemeenschappelijke aard. Bedoeling van dit informatief overleg is te komen tot gezamenlijke standpunten in de onderscheiden beheersorganismen. Hierdoor ontstaat ook de nodige coördinatie in het raam van gemeenschappelijke initiatieven.

Algemene informatievergadering

De Algemene Informatievergadering van de GOM - West-Vlaanderen had op 14 april 1999 plaats in het Cultureel Centrum de Brouckere te Torhout. De toespraak van de administrateur-generaal prof. dr. Norbert Vanhove stond in het teken van "Ruimte om te ondernemen". Gastspreker Jacques Delors hield voor de talrijke genodigden een boeiende toespraak over 'La cohésion économique et sociale, pilier de la construction européenne'.

Jacques Delors was op 14 april 1999 gastspreker op de Algemene Informatievergadering van de GOM - West-Vlaanderen.

De toespraak van Norbert Vanhove, administrateur-generaal van de GOM - West-Vlaanderen, stond in het teken van 'Ruimte om te ondernemen'.

Voordrachten

De medewerkers van de GOM - West-Vlaanderen verzorgden in 1999 18 voordrachten:

- dr. Norbert Vanhove sprak te Brugge, Brussel, Kortrijk en Portoroz (Slovenië);
- dr. iur. Jan Callens sprak te Brugge, Geel, Kortrijk en Botshabela (Zuid-Afrika);
- ir. Philippe Tavernier sprak te Roeselare (2x), Brussel (2x), Brugge (2x), Zeebrugge;
- ir. Koen Astaes sprak te Izegem;
- ing. Eddy Jonckheere sprak te Bredene en Kortrijk.

Publicaties

- Norbert Vanhove, *Regional Policy. A European approach*, Aldershot, 1999 (derde herziene editie), 600 blz.
- Norbert Vanhove, Information technology and marketing, in: E. Smeral (ed), *Euro-Implications for Tourism*, 1999, 34th meeting of the Tourist Research Center, Vienna.
- Norbert Vanhove, Ten conclusions and suggestions for the development of Slovenian Tourism, *The Tourist Review*, 3, 1999.
- Norbert Vanhove, Globalisation of tourism demand, global distribution and marketing, in: S. Wahab and C. Cooper (eds), *Tourism in the age of globalisation*, 1999.
- Norbert Vanhove, De strategie als miskende factor in de regionaal-economische politiek, in: F. Boekema en G. Allaert (eds), *Grensoverschrijdende activiteiten in beweging*, 1999.
- Koen Astaes, Groeien door te innoveren, de firma nv Vanwalleghem Automation, in *West-Vlaanderen Werkt*, nr.4, 1999.
- Nele Depestel, Bevolking en gezinnen in West-Vlaanderen 2000-2010, in *Facetten van West-Vlaanderen*, nr. 49, 1999.
- André De Raes, Nele Depestel, Tanja Termote, Jacques Hemschoote, Het economisch profiel van de provincie West-Vlaanderen, in *De arbeidsmarkt in de provincie West-Vlaanderen-jaarboek 1999*, Leuven, 1999.
- Jacques Hemschoote en Nele Depestel, Behoeften aan bedrijventerreinen in West-Vlaanderen, in *West-Vlaanderen Werkt*, nr.5, 1999.
- Tanja Termote, De economische groei in West-Vlaanderen, in *West-Vlaanderen Werkt*, nr. 1, 1999.
- Katrien Van Rompu, Mestproblematiek in de provincie West-Vlaanderen in *Facetten van West-Vlaanderen*, nr.47, 1999.
- Pascal Walrave, Intellectuele eigendom of hoe creativiteit te beschermen, in *West-Vlaanderen Werkt*, nr. 4, 1999.

Organisatorische uitbouw en administratie

De raad van bestuur van de GOM - West-Vlaanderen telt, in toepassing van het decreet van 12 juli 1990, 24 leden. Deze leden worden benoemd door de Vlaamse regering op voordracht van de bestendige deputatie wat de vertegenwoordiging van provincie, gemeenten en intercommunales betreft en van de werkgevers-, landbouw-, middenstands- en werknemersorganisaties wat de vertegenwoordiging van deze organisaties betreft.

Raad van bestuur

De raad van bestuur bestaat uit 24 leden en is als volgt samengesteld:

Publiekrechtelijke sector

Namens de provincie:

Amery Pieter, Veurne
Boret Walter, Lichtervelde
de Bethune Jean, Kortrijk
Defreyne Gerrit, Kortemark
Laurent Jean-Claude, Brugge
Terryn Roger, Deerlijk
Vens Werner, Izegem

Namens de gemeenten en intercommunales:

Cattoor Staf, Oostende
Denys Daniël, Roeselare
Leterme Yves, Ieper
Logghe Bernard, Brugge
Sansen Antoon, Kortrijk

Privaatrechtelijke sector

Namens de werkgevers-, landbouw- en middenstandsorganisaties:

Clærhout Philippe, De Panne
Demasure Marnix, Ingelmunster*
Dochy Bart, Roeselare
Mortier Jaak, Ieper
Tytgadt François, Knokke**

Vanhoutte Carl, Kortrijk

Namens de werknemersorganisaties :

D'Haene Marc, Brugge

Demaeght Marc, Dentergem
Deseyn Luc, Kortrijk
Locquet Johan, Kortrijk***
Vanlerberghe Daniël, Langemark****
Van Poucke Eric, Sint-Kruis/Brugge

- * ontslagnemend vanaf 12 oktober en vervangen door André Pieters, Roeselare
- ** overleden op 6 oktober ; nog niet vervangen
- *** ontslagnemend vanaf 9 maart en vervangen door Luc Vanneste, Kortrijk
- **** ontslagnemend vanaf 9 maart en vervangen door Fernand Jonckheere, Oostende

Voorzitter : Vens Werner
Ondervoorzitter : Laurent Jean-Claude

Nemen van rechtswege deel met raadgevende stem:
prof. dr. Vanhove Norbert, administrateur-generaal
Verbrugghe Albert, commissaris van de Vlaamse regering

De raad van bestuur besliste om de titel van erebeheerder toe te kennen aan Daniël Vanlerberghe die sinds 1984 ononderbroken lid was van de raad van bestuur.

Directiecomité

Het directiecomité bestaat uit 12 leden, werd benoemd door de raad van bestuur en is als volgt samengesteld:

Publiekrechtelijke sector

Namens de provincie:

Amery Pieter, Veurne

Defreyne Gerrit, Kortemark

Laurent Jean-Claude, Sint-Kruis/Brugge

Vens Werner, Izegem

Namens de gemeenten en intercommunales:

Leterme Yves, Ieper

Sansen Antoon, Kortrijk

Privaatrechtelijke sector

Namens de werkgevers-, landbouw- en middenstandsorganisaties:

Demasure Marnix, Ingelmunster*

Dochy Bart, Roeselare

Vanhoutte Carl, Kortrijk

Namens de werknemersorganisaties:

Deseyn Luc, Kortrijk

Locquet Johan, Kortrijk**

Van Poucke Eric, Sint-Kruis/Brugge

* ontslagnemend vanaf 12 oktober en vervangen door André Pieters, Roeselare

** ontslagnemend vanaf 9 maart en vervangen door Luc Vanneste, Kortrijk

Nemen van rechtswege deel met raadgevende stem:
prof. dr. Vanhove Norbert, administrateur-generaal
Verbrugghe Albert, commissaris van de Vlaamse regering

College van commissarissen

Het college van commissarissen werd benoemd door de raad van bestuur en is als volgt samengesteld:

namens de publiekrechtelijke sector:

Terryn Roger, Deerlijk

namens de privaatrechtelijke sector:

D'Haene Marc, Brugge

als lid van het Instituut der Bedrijfsrevisoren:

Derycke Martin, Lendelede

Nemen van rechtswege deel met raadgevende stem:
prof. dr. Vanhove Norbert, administrateur-generaal
Verbrugghe Albert, commissaris van de Vlaamse regering

Vergaderingen

De diverse bestuursorganismen kwamen te Brugge bijeen op volgende data:

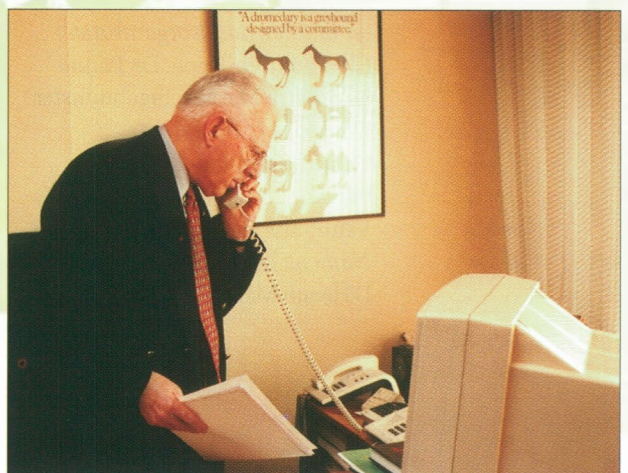
Raad van bestuur	Directiecomité	College van commissarissen
9 februari	9 maart	9 maart
23 februari	8 juni	14 september
9 maart	12 oktober	
13 april	14 december	
8 juni		
12 september		
12 oktober		
9 november		
14 december		

Begroting

In zitting van de raad van bestuur van 14 december 1999 werd de inkomsten- en uitgavenbegroting voor 2000 goedgekeurd.

Administratie

prof. dr. Norbert Vanhove, administrateur-generaal
Jan Callens, adjunct-directeur-generaal
Jacques Hemschoote, directeur afdeling toegepast sociaal-economisch onderzoek en ruimtelijke ordening
Philippe Tavernier, directeur afdeling milieu
Luc Vermandere, directeur afdeling bedrijfsontwikkeling
Jacques Vandewalle, directeur afdeling financiën en personeel
Viviane Van Pottelberghe, directiesecretaresse

Inhoudstafel

1 Ontwikkeling van de ontvangststructuur voor het bedrijfsleven 3

- Ondernemers vinden het bij de GOM! 3
- Herziening gewestplannen en andere acties ten gunste van het bedrijfsleven 5
- Bedrijventerreinen 6
- Bedrijvencentra en doorgangsgebouwen 6
- Begeleiding van het bedrijfsleven 7

2 Ondersteuning van de innovatie-inspanningen van de bedrijven 11

- S.A.I.L-Port Flanders Language Valley 11
- Het Vlaams Centrum voor Kunststofverwerking (VKC) en het Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk (ICK) 12
- Clustervorming in andere sectoren 12
- Begeleiding van de technologische innovatie 12

3 Begeleiding bedrijven naar een pro-actief milieubeleid 17

- Het West-Vlaams Milieucharter 18
- Life-project: Milieuzorg als integraal onderdeel van kwaliteitszorg 19
- Life-project: Ecodesign (milieugerichte productontwikkeling) 20
- Netwerk afval- en emissiepreventie bij bedrijven en AEP-advies 20
- Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking 20
- Andere milieudienstverlening van de GOM - West-Vlaanderen 22

4 Uitbouw van de economische infrastructuur 25

- Het Frimoutcenter 25
- De zeehaveninfrastructuren 26
- De West-Vlaamse luchthavens 26
- Wegeninfrastructuur, waterwegen en spoorwegen 27
- Telecommunicatie 28
- Goedgekeurde projecten Europese programma's 28
- Het stimuleringsprogramma voor de impulsregio Oostende-Blankenberge 30
- Evolutie van GOM-initiatieven in de industriële en dienstensectoren 31

5 Socio-economische gegevensbank voor de provincie 33

- West-Vlaanderen 2010: een strategie voor het volgende decennium 33
- Conjunctuuranalyse 34
- Subregionale gegevens over toegevoegde waarde en bruto regionaal product 35
- Inventarisatie bedrijventerreinen en toekomstige behoeften 35
- Tewerkstelling en werkloosheid 36
- Bevolking en bevolkingscomponenten 36

Grensoverschrijdende samenwerking 37

- Interregprogramma's 37
- De bedrijvencentra in Slowakije, Hongarije en Zuid-Afrika 40

Samenwerking, externe relaties en documentatie 41

- Doorstroming 41
- Samenwerking met andere streekontwikkelingsorganen 43
- Algemene informatievergadering 44
- Voordrachten 44
- Publicaties 44

Organisatorische uitbouw en administratie 45

Colofon

ontwerp en lay-out

Reclame-Adviesbureau
Magenta, Brugge

drukkerij

Goekint Graphics, Oostende

verantwoordelijke uitgever

N. Vanhove, Krakkestraat 3,
8200 Sint-Andries/Brugge

Dit jaarverslag is gratis verkrijgbaar.